

İQTİSADİYYAT

www.iqtisadiyyat.com

Həftəlik iqtisadi, ictimai-siyasi, müstəqil qəzet

Qiyməti razılaşma yolu ilə

Qəzet 1999-cu ildən çıxır

“BU GÜN BELARUS VƏ AZƏRBAYCAN QARŞILIQLI FƏALİYYƏTİN, ƏMƏKDAŞLIĞIN YÜKSƏK SƏVİYYƏSİNİ NÜMAYİŞ ETDİRİR”

Bu sözləri Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev mayın 18-də Belarus Respublikasının Müdafiə naziri Viktor Xrenini qəbul edərkən deyib.

O, Belarus şirkətlərini Azərbaycanın işğaldan azad olunmuş ərazilərinin bərpasında iştiraka dəvət etdiyini bildirib.

Dövlət başçısı deyib: - Bir qədər sonra mən sizə həmin ərazilərdən çəkilmiş fotoşəkilləri göstərəm. Onlar 30 ilə yaxın işğala məruz qalmış torpağımızda törədilmiş vandalizmin və dağıntıların səviyyəsini əyani şəkildə göstərir. Mənim bildiyimə görə, artıq bu məsələlərdə iştirak etməyə maraq var. Yaxın vaxtlarda Prezidentin səfəri zamanı əldə edilmiş razılaşmalar çərçivəsində Azərbaycanın kənd təsərrüfatı nazirinin rəhbərliyi ilə nümayəndə heyəti Belarusa səfər edəcək. Lakin, bütün başqa istiqamətlər üzrə də bundan sonra fəal əməkdaşlıq edəcəyik və bir-birimizi dəstəkləyəcəyik. Dediym kimi, ölkələrimiz arasında hərbi, hər-

bi-texniki sahədə əməkdaşlıq qədim tarixə malikdir və çox yaxşı nəticələr verir. Buna görə, əminəm ki, sizin həmkarlarınızla diskussiyalar, fikir Mübadiləsi bu sahədə qarşılıqlı fəaliyyətin daha da inkişaf etdirilməsi işində faydalı olacaq.

Belarusun Müdafiə naziri Viktor Xrenin deyib: - Bizim dövlətimizin başçısı demişkən, Azərbaycan Belarusun şəxsində Mərkəzi Avropada özünə etibarlı dayaq, Belarus isə Azərbaycanın şəxsində Qafqazda etibarlı dost tapıb. Prezidentin dediği kimi, bizim parlaq əməkdaşlığımız var. Deyə bilərəm ki, o, buna görə çox fəxr edir.

Azərbaycan bizim ənənəvi dostumuz və müttəfiqimizdir, həm regional, həm də beynəlxalq siyasi aləmdə həmişə mühüm rol oynayıb. Dünya miqyasında bizi dəstəklədiyinizə, bizə siyasi dəstək verdiyinizə görə Sizə şəxsən öz adımdan, Belarus Respublikası adından təşəkkürümü bildirmək istərdim.

“BUNDAN SONRA BİZ ŞUŞADA ƏBƏDİ YAŞAYACAĞIQ”

Bu sözləri Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev mayın 12-də Şuşada Cıdır düzündə təşkil olunan “Xarıbülbül” musiqi festivalının açılışında deyib.

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev, birinci xanım Mehriban Əliyeva, qızları Leyla Əliyeva və Arzu Əliyeva mayın 12-də Şuşada səfərdə olublar.

Mayın 12-də Azərbaycanın mədəniyyət paytaxtı Şuşa “Xarıbülbül” musiqi festivalına ev sahibliyi edib. Qədim mədəniyyət beşiyi olan Şuşa 29 ildən sonra yenə doğmalarını, qonaqlarını qarşılayıb. Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev, birinci xanım Mehriban Əliyeva, qızları Leyla Əliyeva və Arzu Əliyeva Şuşada Cıdır düzündə təşkil olunan “Xarıbülbül” musiqi festivalına gəlirlər.

Dövlətimizin başçısı öz çıxışında vurğulayıb ki, uzun fasilədən sonra bu il birinci dəfə keçirilən “Xarıbülbül” musiqi festivalı şəhidlərimizin əziz xatirəsinə həsr olunub.

O, deyib: - Biz bu günü bizim qəhrəman hərbçilərimizə borcluyuq, Azərbaycan xalqına borcluyuq. Xalq birləşdi, xalq həmrəylik göstərdi, bir yumruq kimi birləşdi və bu Qələbəni Azərbaycan xalqı qazandı.

Bundan sonra “Xarıbülbül” festivalı Şuşada hər il keçiriləcək. Builki festival Azərbaycanı yaşayan xalqların nümayəndələrini əhatə edir. Bugünkü festivalda ölkəmizdə yaşayan müxtəlif xalqların nümayəndələri çıxış edəcəklər.

Bu tövsiyəni festivalın təşkilatçısı olan Heydər Əliyev Fonduna mən vermişdim, çünki Vətən müharibəsində Azərbaycanda yaşayan bütün xalqların böyük payı vardır. Vətən müharibəsi bir daha onu göstərdi ki, Azərbaycanda bütün xalqlar dostluq, qardaşlıq, həmrəylik şəraitində yaşayır və bu 44 günlük müharibə bir daha onu göstərdi ki, ölkəmizdə milli birlik, milli həmrəylik vardır. Təsədüfi deyil ki, birinci festivalda Azərbaycanda yaşayan xalqların nümayəndələri çıxış edəcəklər və bir daha biz bütün dünyaya buradan – Şuşadan, qədim torpağımızdan mesaj veririk. Ölkələr belə inkişaf etməlidir, ancaq çoxkonfessiyalı, çoxmillətli ölkələrdə, cəmiyyətlərdə inkişaf olur, birlik olur, milli həmrəylik olur, sülh olur. Biz dünyanın müxtəlif yerlərində baş verən hadisələri izləyirik, görürük və deyə bilərəm ki, bir neçə il bundan əvvəl bu gün mövcud olan vəziyyəti görürdük. Ona görə həm ölkə daxilində, həm beynəlxalq müstəvidə, o cümlədən ölkəmizdə keçirilmiş çoxsaylı tədbirlərdə multikulturalizmi təbliğ edirdik, müxtəlif xalqların birgə yaşayışını təbliğ edirdik və deyirdik ki, bu, mümkündür. Azərbaycanın timsalında deyirdik ki, bu, mümkündür və göstərdik, öz təcrübəmizi bölüşürdük, öz fikirlərimizi bölüşürdük və hesab edirəm ki, bizim bu söylərimiz nəticə verdi. Çünki bu gün dünyada bu məsələ ilə bağlı daha dəqiq təsəvvür vardır.

44 günlük müharibə Azərbaycanın tam Qələbəsi ilə nəticələndi. Azərbaycan tam Qələbə qazandı, işğalçıları qədim

Azərbaycan torpaqlarından qovdu və azad edilmiş bütün torpaqlarda Azərbaycan bayrağını ucaltdı. 44 günlük müharibə bizim şanlı tariximizdir. 44 günün hər bir günü qəhrəmanlıq dastanı idi, hər bir gündə biz şəhidlər verirdik, qan tökürdük və irəliyə gəldik. Hər gün biz irəliyə gəldik. 44 gün ərzində bir gün də olmayıb ki, biz geriyyə addım ataq. Ancaq irəli gəldik, şəhidlər verərək, qan tökərək, xalqımız birləşərək və biz birləşib bu Qələbəni şərtləndirdik. 300-dən çox şəhər və

kənd döyüş meydanında işğalçılardan azad edildi və Şuşanın – alınmaz qalanın alınması ayrıca bir qəhrəmanlıq dastanıdır. Şuşada olan hər bir insan və artıq Şuşaya gələn Azərbaycan vətəndaşları görürlər ki, Şuşanı götürmək, işğaldan azad etmək böyük qəhrəmanlıq, şücaət, fədakarlıq tələb edirdi. Bizim qəhrəman hərbçilərimiz bu sıldırım qayalara dirmaşaraq əlbəyaxa döyüşdə Şuşanı işğalçılardan azad etdi. Baxmayaraq ki, işğalçılar bizə qarşı tanklardan, toplardan atəş açırdılar. Biz Şuşa uğrunda gedən döyüşlərdə şəhidlər verdik. Ancaq bizi irəliyə aparan milli ruh bu Qələbəni təmin etdi. Şuşanın azad edilməsi faktiki olaraq Ermənistan ordusunun və Ermənistan dövlətinin çökməsi demək idi. Çünki ondan bir gün sonra Ermənistan məcbur olub bizim şərtlərimizə əsasən formalaşmış kapitulyasiya aktına imza atıb və biz bir güllə atmadan Laçın, Kəlbəcər və Ağdam rayonlarını geri qaytarırdıq. Təsədüfi deyil ki, Şuşanın azad edilməsi günü – 8 noyabr günü Azərbaycanda rəsmi dövlət bayramı elan edildi, Zəfər bayramı elan edildi və biz bu bayramı hər il qeyd edəcəyik.

Şuşa Azərbaycan xalqının milli sərvətidir. Bu yaxınlarda Şuşanın Azərbaycanın mədəniyyət paytaxtı elan edilməsi bunu bir daha göstərir. Şuşa qədim Azərbaycan şəhəridir. Gələn il biz Şuşanın 270 illiyini qeyd edəcəyik. Pənahəli xan 1752-ci ildə Şuşanın təməlini qoyub və o

vaxtdan işğal dövrünə qədər bu şəhərdə həmişə azərbaycanlılar yaşayıblar. Ermənilər nə qədər çalışsalar da, Şuşadan Azərbaycan ruhunu silə bilmədilər. Bəli, mənfur düşmən tərəfindən binalar dağıdıldı, məscidlərimiz dağıdıldı, tarixi abidələrimiz dağıdıldı. Ancaq Şuşa Azərbaycan ruhunu qoruya bildi. Şuşa 28 il yarım əsarətdə idi, ancaq əyilmədi, sınımadı, öz ləyaqətini qorudu, milli ruhunu qorudu, Azərbaycan ruhunu qorudu. Festivalın məhz Ramazan bayramı ərzində təşkil edilməsi də təsədüfi deyil. Biz öz dini, milli, mədəni köklərimizə bağlı olan xalqıq. Əks-təqdirdə, biz heç vaxt işğala son qoya bilməzdik. Biz bütün bu illər ərzində bir amalla yaşamışıq - torpaqları azad edək, ədaləti bərpa edək, milli ləyaqətimizi qoruyaq və buna nail olduq. Bugünkü tədbir bir daha onu göstərir ki, biz Şuşaya qayıtmışıq və bundan sonra burada əbədi yaşayacağıq. İndi isə biz burada, Cıdır düzündə - hər bir azərbaycanlı üçün müqəddəs olan yerdə yığılmışıq və bu musiqi bayramını, bu birlik bayramını, bu qayıdış bayramını, bu ləyaqət bayramını qeyd edirik. Yaşasın Şuşa! Yaşasın Qarabağ! Yaşasın Azərbaycan!

Sonra “Xarıbülbül” festivalı başlayıb. Prezident İlham Əliyev, birinci xanım Mehriban Əliyeva, qızları Leyla Əliyeva və Arzu Əliyeva festivali musiqi ifaçılarının çıxışlarını dinləyiblər.

NƏQLİYYATIN MÜASİRLƏŞDİRİLMƏSİ HƏM DƏ SOSIAL SAHƏNİN İNKİŞAFINA YÜKSƏK DİQQƏTİN REAL GÖSTƏRİCİSİDİR

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev, birinci xanım Mehriban Əliyeva və qızları Leyla Əliyeva mayın 15-də Qəbələ rayonu-na səfərdə olublar.

Qəbələ rayonunda 20 min nəfər əhalinin yaşadığı 11 yaşayış məntəqəsini rayon mərkəzindən və digər yaşayış məntəqələrindən ayıran, Bum-Tikanlı-Abrix avtomobil yolunun 2-ci kilometrliyində Bum çayı üzərində yeni körpü və Bum qəsəbəsinə gedən 2 kilometrlik avtomobil yolu bərpadan sonra istifadəyə verilib.

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev, birinci xanım Mehriban Əliyeva və qızları Leyla Əliyeva tədbirdə iştirak ediblər.

Mayın 15-də Qəbələ Dəmir Yolu Vağzalının və Ləki stansiyası-Qəbələ bixətli dəmir yolunun açılışı olub.

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev və birinci xanım Mehriban Əliyeva açılışda iştirak ediblər.

Dəmir yollarının müasirləşdirilməsi ölkəmizin

iqtsadi potensialını nümayiş etdirməklə yanaşı, həm də sosial sahənin inkişafına yüksək diqqətin real göstəricisidir.

Dövlətimizin başçısına və birinci xanıma məlumat verilib ki, hazır vəziyyətə gətirilən Ləki stansiyası-Qəbələ bixətli dəmir yolunun tikinti işlərinə 2018-ci ildə başlanılıb. Dəmir yolu xətti ox üzrə 42,3 kilometr, yan yollarla birlikdə isə 44,5 kilometrdir.

Diqqətə çatdırılıb ki, ümumilikdə, layihə üzrə 122 süni mühəndis qurğusunun, Ağdaş dəmir yolu dayanacağıının, Qəbələ Dəmir Yolu Vağzalının və stansiyasının, Qəbələ dartı yarımstansiyasının tikintisi, həmçinin Hacıalı yarımstansiyasının təmiri işləri yerinə yetirilib.

Qeyd edək ki, ən müasir yol-nəqliyyat infrastrukturunu, ilk növbədə, vətəndaşların rahatlığına xidmət edəcək. Bu layihənin reallaşması Qəbələdən paytaxta və digər yerlərə gedən sakinlərin rahat və təhlükəsiz şəkildə mənzil başına çatmasına hərtərəfli imkan yaradır.

“Azərbaycanda pivəlik xammal idxalı əhəmiyyətli dərəcədə azaldılacaq”

2025-ci ilədək Azərbaycan da pivəlik arpanın istehsalını dəstəkləməklə xammal idxalını əhəmiyyətli dərəcədə azaltmaq nəzərdə tutulur.

İqtisadiyyat Nazirliyindən verilən məlumata görə, bunu Azərbaycanın İqtisadiyyat naziri Mikayıl Cəbbarov rəhbərlik etdiyi

qurumla “Carlsberg Azerbaijan” arasında Anlaşma Memorandumunun imzalama mərasimində çıxış edərkən deyib.

Onun sözlərinə görə, bununla yanaşı, Memorandum bir sıra məqsədləri hədəfləyir ki, onların sırasına istehsalın genişləndirilməsi və lokallaşdırılması

ixrac imkanlarını artıracaq, məşğulluğa töhfə verəcək.

“İqtisadiyyat Nazirliyi ixracə dəstək mexanizmləri çərçivəsində qarşılıqlı əməkdaşlıq etməklə şirkətin ixrac potensialının artırılmasına dəstək verməyə hazırdır. Bu əməkdaşlıq “Made in Azerbaijan” brendli məhsulların xarici bazarlara daha çox çıxarılması və rəqəbat qabiliyyətiliyinin təmin olunmasına xidmət edəcək”, – deyərək əlavə edib.

Qeyd edək ki, sənədə uyğun olaraq, “Carlsberg Azerbaijan” şirkəti xammal bazasının lokallaşdırılmasına, müəssisənin modernləşdirilməsinə, itkilərin azaldılmasına və iş yerlərinə təhlükəsizlik tədbirlərinin təkmilləşdirilməsinə, ölkədə istehsal olunan pivenin ixracına, eləcə də 2021-2025-ci illərdə istehsalın inkişafına yönələn kommersiya layihələrinə 25 mln. manatdan çox sərmayə yatıracağı planlaşdırılır.

Azərbaycan ilə Moldova arasında ticarət dövriyyəsinin dəyəri 1,7 milyon dollar olub

Yanvar-aprel aylarında Azərbaycan ilə Moldova arasında ticarət dövriyyəsinin dəyəri 1,7 milyon dollar olub.

Bu barədə Moldovanın Milli Statistika Bürosundan məlumat verilib.

Bildirilir ki, dörd ayda ölkəmizin Moldovadan idxal etdiyi məhsulun dəyəri 1 milyon 400 min dollar təşkil edib. Azərbaycandan Moldovaya isə 300 min dollar dəyərində məhsul ixrac olunub. Qeyd edək ki, 2020-ci ildə Azərbaycanla Moldova arasında ticarət dövriyyəsi 7,8 milyon dolları ötüb.

Əlilliyi olan şəxslərə hansı vergi güzəşti tətbiq olunur?

Vergi Məcəlləsinə əsasən, I və II dərəcə əlilliyi olan şəxslərin (müharibə ilə əlaqədar əlilliyi olan şəxslər istisna olmaqla) hər hansı müddətli işdən vergi tutulmalı olan aylıq gəliri 200 manat məbləğində azaldılır. Eyni zamanda, fiziki şəxsin əsas iş yerində (əmək kitabçasının olduğu yerdə) hər hansı müddətli işlə əlaqədar əldə edilən aylıq gəliri 2500 manatadək olduqda, 200 manat məbləğində olan hissəsi gəlir vergisindən azaddır.

Qeyd olunanlara əsasən, həmin şəxslər azadolmanı təsdiq edən sənədləri iş yerinə təqdim etməlidirlər.

Azərbaycan əhalisinin nominal gəlirləri azalıb

Azərbaycan Respublikasının əhalisinin nominal gəlirlərinin həcmi 2021-ci ilin yanvar-aprel ayları ərzində 17 milyard 37,9 milyon manat olub.

Əhalinin nominal gəlirlərinin həcmi 2020-ci ilin eyni dövrü ilə müqayisədə 1,1% azalma deməkdir.

Əhalinin hər nəfərinə düşən nominal gəlirlərin həcmi isə 1 702,7 manat təşkil edib, bu da öncəki illə müqayisədə 1,6% azalma deməkdir.

Dövlətin gəlirləri xərclərini üstələyib – 706.6 mln. manat profisit

Azərbaycan Respublikasının dövlət büdcəsində 2021-ci ilin yanvar-aprel ayları ərzində 706.6 milyon manat həcmində qalıq (profisit) yaranıb. Məlumatla görə, dövlət büdcəsinin

gəlirləri 8 milyard 234,3 milyon manat olmaqla öncəki ildən 14% az, dövlət büdcəsinin xərcləri 7 milyard 527,7 milyon manat olmaqla öncəki ilin eyni dövründən 3,6% çox olmuşdur.

Günəş enerjisi üzrə 630, küləkdə 390 gigavatlıq güclər istismara verilməlidir

2030-cu ilə qədər günəş enerjisi üzrə illik 630 gigavatlıq və küləkdə isə 390 gigavatlıq güclər istismara verilməlidir.

Bu barədə Beynəlxalq Enerji Agentliyi (IEA) məlumat yayıb.

Agentlik bildirib ki, bu rəqəmlər 2020-ci ildə yaradılan rekord günəş və külək enerjisi tutumunun 4 qatına bərabərdir.

Elektrik enerjisinin 90 faizinin bərpa olunan mənbələrdən təmin ediləcəyi və günəş enerjisinin ümumi enerji təminatında ən böyük mənbəyə çevriləcəyi proqnozlaşdırılır. Təmiz enerji mənbələrinin payı artıqca elektrifikasişmanın emissiyaların azaldılmasında əsas rol oynayacağı və global avtomobil bazarındakı elektrikli nəqliyyat vasitələrinin bu gün 5 faiz olan payının 2030-cu ildə 60 faizə çatacağı gözlənilir.

Kömür tələbatı 2050-ci ildə hazırkı səviyyəsindən təxminən 90 faiz azalacaq, neft tələbatının 75 faiz və qaza olan tələbatın 55 faiz azalacağı proqnozlaşdırılır. Bu dövrdə davamlı ənənəvi enerji mənbələrindən istifadənin əsasən aşağı emissiyalı texnologiyalarının az olduğu və kar-

bontutma texnologiyaları olan sektorlarda davam edəcəyi nəzərdə tutulur.

2030-cu ilədək sıfır emissiya hədəfinə çatmağın əsas sahələrindən biri olan enerji səmərəliliyində illik 4 faiz yaxşılaşma əldə etmək vacibdir. Bu nisbət son 20 ildə enerji səmərəliliyinin orta illik inkişafının təxminən 3 qatına bərabərdir. Hazırda prototip mərhələsində olan texnologiyaların 2050-ci ilə qədər tullantıları yanbayarı azaldacağı proqnozlaşdırılır. Hökumətlər daha çox qabaqcıl batareya texnologiyaları, hidrogen üçün elektrolizatorları və qabaqcıl təmiz enerji texnologiyaları dəstəkləməlidir.

20-26 may 2021-ci il

İnkişaf probleminin həlli sistemli yanaşmalar tələb edir

Müəssisimiz Azərbaycan Respublikası Milli Məclisinin deputatı, akademik Ziyad Səmədzadədir.

- Ziyad müəllim, ilk olaraq qeyd etmək istərdim ki, Qarabağın işğaldan azad olunması sevincini hər zaman yaşayacağıq və bu, tarixi bir sevincdir. Bildiyimiz kimi, işğaldan azad olunmuş ərazilərimizin yenidən bərpası və qurulması istiqamətində dövlətimiz tərəfindən çoxşaxəli və sürətli işlər həyata keçirilir. Prezident İlham Əliyev və birinci xanım Mehriban Əliyevanın 27 aprel tarixində Zəngilan və Cəbrayıl rayonlarına səfərləri baş tutdu. Həmin səfərdə sakinlərlə görüş zamanı dövlətimizin başcısı görülmək istədi. Qarabağda ilk pilot layihə hesab edilən "Ağıllı kənd" in ölkə rəhbəri tərəfindən təməl daşı qoyuldu. Qarabağda bu ilk pilot layihə haqqında nə deyə bilərsiniz?

- Kənd təsərrüfatının inkişafı üçün əlverişli mühitə malik Qarabağ zonasında aqrar sahənin dirçəlməsi əhalinin ərzaq təhlükəsizliyinin təminatı baxımından daha önəmli olmaqla dövlətin diqqətdə saxladığı əsas prioritetlərdəndir. Qısa müddətdə minalardan təmizlənmiş 7 min hektar ərazidə əkin işləri aparılmışdır. Bütünlükdə isə mövsüm ərzində işğaldan azad olunmuş torpaqlarda təqribən 20-25 min hektar sahədə kənd təsərrüfatı məhsullarının yetişdirilməsi nəzərdə tutulur.

Yüksək texnologiyalara əsaslanan "Ağıllı şəhər", "Ağıllı kənd" layihələrinin həyata keçirilməsi dövrün tələbidir, inkişafın göstəricisidir. İnsanın müasirləşən və yeniləşən həyat tərzini özündə ehtiva edən bu tipli layihələr bilavasitə bir neçə məqsədə - normal, mənalı yaşayışa, müasir, elmi əsaslarla idarə olunan istehsalat, nümunəvi sosial xidmətlərə, ağıllı, düşünülmüş kənd təsərrüfatına, alternativ enerji mənbələrindən istifadəyə əsaslanır. Prezident İlham Əliyev tərəfindən "Böyük qayıdışın" təməli adlandırılan "Ağıllı kənd" pilot layihəsi oktyabrın 28-də işğaldan azad edilən Zəngilanın 1, 2, 3-cü Ağalı kəndlərini əhatə edir və ərazidə 200 evin tikintisi nəzərdə tutulur. Bu kəndlərdə müasir məktəb, bağça, poliklinika və elektron idarəetmə mərkəzləri inşa olunacaq, turizm infrastrukturunu formalaşdıracaq. Bütün yaşayış evləri, sosial obyektlər, inzibati və ictimai işləmə obyektləri, kənd təsərrüfatı məhsullarının emalı və istehsalı alternativ enerji mənbələri ilə təmin ediləcək. Sözsüz ki, "Ağıllı kənd"də hər bir sakin işlə təmin olunacaqdır. Burada bütün zəruri sosial xidmətlərlə, işlə təminatların yaradılması nəzərdə tutulur ki, bu da insan həyatını mənalı etməklə bərabər, həm də görülməli işin, xidmətin səmərəliliyini artıracaqdır. Onu da qeyd edirəm ki, "Ağıllı kənd"i dəyərləndirən amillərdən biri "ağıllı kənd təsərrüfatı"dır ki, bu da aqrar sektorun müasir üsullarla idarə olunmasına, inkişafına hesablanıb. Həç şübhəsiz ki, bu nümunəvi, ən müasir standartlara cavab verən kənd olacaq. Artıq tikiləcək evlər, ictimai binalar, sosial obyektlər, həm də iş yerləri, əkin sahələri müəyyən edilmişdir. Zəngilanı Azərbaycanın ən qabaqcıl rayonlarından birinə çevirmək üçün əlverişli imkanlar yaranmışdır.

Ölkə rəhbəri qeyd etdi ki, bu layihənin uğurlu icrası, sözsüz ki, bizim əraziləri mümkün qədər tez bir zamanda dirçəltmək və bərpa etməklə bağlı güclü iradəmizi nümayiş etdirəcək. Mühərribədən və qələbəmizdən sonra dəfələrlə qeyd etdiyim kimi, bizimlə işləmək üçün dost ölkələrdən, ilk növbədə Türkiyədən şirkətlər dəvət edəcəyik. Şadam ki, bu gün İsrail şirkəti, İtaliya şirkəti, Azərbaycanın iki dost ölkəsindən olan şirkətlər bu mühüm layihəyə qoşulub və bu istiqamətdə bizim beynəlxalq əməkdaşlığımız daha da inkişaf edəcəkdir. Bu kimi layihələrin uğurlu icrası, sözsüz, onların əhatə və təbii dairəsini genişləndirəcək. Çünki biz yüzlərlə kənd, qəsəbə və şəhərləri bərpa etməliyik. Zəngilanda əkinəyararlı torpaq sahəsi 7,7 min hektar təşkil edir ki, bu da rayonun cəmi torpaq

sahəsinin aşağı göstəricilərindən biridir. Əhalinin əsas məşğuliyyəti kənd təsərrüfatı, xüsusilə də heyvandarlıq olub. Təbii ki, bu rayonda da məskunlaşma nisbətən iri iqtisadi-sosial inkişaf üçün geniş imkanlar açan kəndlər, qəsəbələr hesabına həyata keçiriləcəkdir.

Yuxarıda qeyd edildiyi kimi, layihənin icrası, əsasən, 5 komponent üzrə aparılacaq. Onlar yaşayış, istehsal, sosial xidmətlər, "ağıllı kənd təsərrüfatı" və alternativ enerji sahələridir. Ərazidə ilk olaraq tam izolyasiya olunmuş və innovativ tikinti materiallarından istifadə olunmaqla 200 fərdi evin tikintisi nəzərdə tutulub. Evdaxili mühəndis kommunikasiya, isitmə sistemləri də ağıllı texnologiyalar əsasında qurulacaq. Bu kəndlərdə müasir məktəb, bağça, poliklinika və elektron idarəetmə mərkəzləri inşa olunacaq, turizm infrastrukturunu formalaşdırılacaq. Fərqəndirəndirici cəhət həm də odur ki, yaşayış evləri, sosial obyektlər, inzibati və ictimai işləmə binaları, kənd təsərrüfatı məhsullarının emalı və istehsalı prosesi alternativ enerji mənbələri ilə təmin ediləcək. Layihənin icrasında Türkiyə, Çin, İtaliya və İsrail şirkətlərinin mütəxəssisləri də iştirak edəcəklər. Bu ərazi "yaşıl enerji" zonasına çeviriləcəkdir. İnşa ediləcək iki yüz evdən ibarət kəndin enerjiyə olan tələbatı yalnız alternativ enerji mənbələrindən əldə olunacaq.

- Ölkə rəhbəri Zəngilanda beynəlxalq hava limanının təməlini qoydu və Zəngilanın beynəlxalq nəqliyyat-logistika mərkəzinə çevrilməsi üçün geniş imkanlara sahib olduğunu vurğuladı. Siz bu barədə nə deyə bilərsiniz?

- Əvvəla qeyd edirəm ki, Azərbaycan

caqdır. Bu yaxınlarda yeni Horadiz-Zəngilan avtomagistral yolunun təməli də qoyulacaq. Mövcud yola paralel olan 4-6 zolaqlı bu yol Zəngilanı Azərbaycanın digər rayonları və Naxçıvan Muxtar Respublikası ilə birləşdirmək üçün mühüm əhəmiyyət kəsb edir. Artıq təməli qoyulan Horadiz-Zəngilan-Ağbənd dəmir yolunun çəkilişi işğaldan azad olunmuş torpaqların iqtisadi, sosial inkişafını xeyli sürətləndirəcək. Bu yol istifadəyə verildikdən sonra uzun illərdən bəri blokadada qalan Naxçıvan Muxtar Respublikası ilə əlaqələr bərpa olunacaq. Tarixdə ilk dəfə Azərbaycanla Türkiyəni birləşdirəcək bu yol bölgə dövlətlərinin iqtisadi inkişafına, regionda sabitliyin qorunmasına ən önəmli töhfədir.

- Bildiyimiz kimi, işğaldan azad olunmuş ərazilərimizdə infrastrukturun təşkili ilə bağlı çoxşaxəli işlər görülür. Xüsusilə də, minalardan təmizləmə, dağıdılmış evlərin yenidən tikilməsi, yolların bərpası və s. kimi vacib işlər həyata keçirilir. Bu barədə fikirlərinizi bilmək maraqlı olardı.

- Əvvəlcə qeyd edirəm ki, işğaldan azad olunmuş ərazilərimizin minalardan təmizlənməsi məsələsi çox vacibdir. Bu məsələ tez bir zamanda öz həllini tapmalıdır ki, biz digər infrastruktur layihələrinin reallaşması istiqamətində rahat şəkildə işlər həyata keçirək. Bunun üçün ən önəmli məsələ işğalçı qüvvələrin - Ermənistan tərəfinin minalanmış ərazilərimizin xəritəsini bizə verməsidir. Amma Ermənistan tərəfi yenə də öz mənfur mövqeyini ortaya qoyur və xəritənin Azərbaycana verilməsindən boyun qaçırır. Bu da daha çox mülki və hərbi vətəndaşlarımızın həlak olmasına

daha da yaxşılaşdıracaq. Bərpa olunan enerji mənbələrindən istifadə etməklə bu sahədə enerji ehtiyatı potensialımızı daha da artırmaq imkanı əldə edəcəyik. İlk olaraq Zəngilanda həyata keçiriləcək pilot "ağıllı kənd" layihəsinin tətbiqi ilə "yaşıl enerji" zonalarının sayı artırılacaq.

- İşğaldan azad olunmuş ərazilərimizdə kənd təsərrüfatının inkişafı üçün hansı imkanlar var?

- İşğaldan azad edilmiş torpaqlarda kənd təsərrüfatının inkişaf etdirilməsi ilə bağlı işlərə artıq başlanılıb.

Aparılan araşdırmalar, mütəxəssislərin

malدارlığın inkişafı üçün xüsusi fərmaların tikilməsi və ilkin yerləşdirilməsi mühümdür. Üzümçülük və tütünçülük sahələrinin emalı üçün müəssisələr yaradılmalıdır, çünki bunlar material tutumlu sahələrdir. Belə ki, xammalın ilkin emalı yerində həyata keçirilə bildiyindən uzaq məsafəyə daşınmasına ehtiyac qalmır. Burada üzümçülüyn inkişaf imkanları böyükdür. Məsələn, 1991-ci ildə təkə Füzulidə 114 min ton üzüm istehsal edilmişdir. Bir neçə şərab istehsal edən zavodlar var idi. Belə bir inkişafa Ağdam rayonunda işğal altında olan torpaqların azad edilməsindən sonra yeni dövlət proqramının qəbul edilməsi nəzərdə tutulmuşdur. Bununla əlaqədar bir məsələyə diqqət cəlb etmək istərdim. Söhbət respublikada iqtisadi rayonlaşma sxeminin müasir çağırışlara uyğun olaraq təkmilləşdirilməsindən gedir. Xüsusi olaraq qeyd edirəm ki, inkişaf probleminin həlli sistemli yanaşmalar tələb edir.

Bir sözlə, ölkəmizin kompleks bərpa, tikinti və quruculuq işlərinin aparılması qarşıda duran ən vacib məsələlərdən biridir. Artıq bununla əlaqədar olaraq dövlət proqramları hazırlanır. Azərbaycanın ayrı-ayrı regionlarının inkişafı üçün qəbul edilən 4 dövlət proqramı uğurla həyata keçirilib. Həyata keçirilməsi davam edən sonuncu - 2019-2023-cü illər üçün dövlət proqramında işğal altında olan torpaqların azad edilməsindən sonra yeni dövlət proqramının qəbul edilməsi nəzərdə tutulmuşdur. Bununla əlaqədar bir məsələyə diqqət cəlb etmək istərdim. Söhbət respublikada iqtisadi rayonlaşma sxeminin müasir çağırışlara uyğun olaraq təkmilləşdirilməsindən gedir. Xüsusi olaraq qeyd edirəm ki, inkişaf probleminin həlli sistemli yanaşmalar tələb edir.

Ali Baş Komandan, Prezident İlham Əliyevin "Qarabağ bizimdir, status-kvo yoxdur. Qarabağ Azərbaycandır" çağırışları bu problemin aktuallığını şərtləndirir. Bu barədə ayrıca müzakirə aparmaq olar...

- Ziyad müəllim, müəssisəyə vaxt ayırдыңız üçün çox sağ olun!

- Maraqlı suallar idi. Təşəkkür edirəm.

Müəssisəni apardı: Asiman Zeynalov

müstəqillik əldə etdikdən sonra ölkənin strateji mövqeyinin möhkəmlənməsi və beynəlxalq arenaya inteqrasiya etməsi naminə mühüm hava limanları istifadəyə verilmişdir ki, bu da ümumi inkişaf, iqtisadi fəallığın artmasına geniş imkanlar yaratmışdır. Nəticədə, ölkə daxili və ölkə xarici yük və sənəindəşmələrinin həcmi artmışdır. Eyni zamanda, Azərbaycanda magistral nəqliyyat yollarının inkişafı ilə bağlı mühüm işlər görülmüşdür. Azərbaycan, sözüən əsl mənasında, beynəlxalq nəqliyyat qovşağına çevrilmişdir. Geniş nəqliyyat şəbəkələrinin yaradılması bizim gücümüzün artmasını və dünyaya çıxış əldə etmək imkanlarımızı əhəmiyyətli dərəcədə genişləndirmişdir.

Yaxın gələcəkdə Zəngilanda beynəlxalq hava limanı inşa ediləcək. Bu hava limanının uçuş-enmə zolağı üç kilometrə bərabər olacaq, o bütün növ təyyarələri, o cümlədən ağır yük təyyarələrini qəbul etməyə qadir olacaq. Füzuli və Zəngilandan sonra Laçın rayonunda inşa ediləcək üçüncü beynəlxalq hava limanı bütün Qarabağ və şərq Zəngəzur zonasını (Zəngilan da daxil olmaqla) əhatə edəcək. Buradan dəmir yolu, avtomobil yolu keçəcək, Naxçıvana yol açılacaq. Əlbəttə ki, Zəngilanın gələcək uğurlu sosial-iqtisadi inkişafı üçün bu hava limanının böyük rolu ola-

səbəb olur. Bu gün artıq dövlətimiz tərəfindən bu məsələ ciddi şəkildə dünya təşkilatlarının və ictimaiyyətin diqqətinə çatdırılır. Dünya təşkilatları artıq reallıqlar üzərindən işğalçı Ermənistan tərəfinə bununla bağlı öz çağırışlarını edirlər. İlk növbədə ermənilər tərəfindən vuran qoyulmuş ərazilərdə həyatın yenidən dirçəlməsi üçün əsas şərtlərdən hesab edilən elektrik enerjisi ilə təchizatın vacibliyi nəzərə alınaraq, bu istiqamətdə planlaşdırılan işlərə start verilib.

Qarabağın incisi olan Şuşanı elektrik enerjisi ilə təchiz etmək üçün əməli addımlar atıldı. Mədəniyyət paytaxtımız və bölgəyə yaxın əraziləri dayanıqlı enerji ilə təmin etmək üçün "Azərenerji" Şəhmdar Cəmiyyəti Şuşa şəhərində elektrik yarımstansiyası inşa edir və yüksəkşərginlikli xətlərin çəkilişinə başlanılıb. Laçın rayonunun Göləbird kəndində generasiya gücü 8 meqavat olan Su Elektrik Stansiyasının açılması ilə bölgədə etibarlı generasiya güclərinin formalaşması, Həkarı çayından səmərəli istifadə imkanları yaranır. Düşmənin təkə Laçında dağıtdığı 5, Kəlbəcərdə 12 su elektrik stansiyası yenidən qurulacaq və ümumi gücün həcmi 120 meqavata çatdırılacaq.

Ən böyük potensiala malik "Xudafərin" və "Qız qalası" stansiyalarının istismarı isə bölgənin enerjiyə olan təminatını

“PAŞA Bank” dörd beynəlxalq mükafata layiq görülüb

Tanınmış beynəlxalq maliyyə jurnalı “EMEA Finance” 2020-ci ilin nəticələrinə əsasən nüfuzlu mükafatlar sırasında olan “Europe Banking Awards” qaliblərinin siyahısını açıqlayıb. Dünyanın ən böyük maliyyə qurumlarının dəyərləndirildiyi səsvərmə zamanı Azərbaycanın aparıcı korporativ maliyyə institutu “PAŞA Bank” ekspertlar tərəfindən bir neçə nominasiyasının qalibi seçilib. Beləliklə, “Europe Banking Awards 2020”-nin nəticələrinə görə, “PAŞA Bank” “Azərbaycanın ən yaxşı bankı” və “Azərbaycanın ən yaxşı investisiya bankı” elan edilib. Həmçinin Bank, Mərkəzi və Şərqi Avropa və MDB ölkələri bazarlarında fəaliyyət göstərən maliyyə qurumları arasında “Ön yaxşı bank məhsulu” və “Ön yaxşı Korporativ Sosial Məsuliyyət proqramı” nominasiyalarının qalibi də seçilib. Qeyd edək ki, namizədlər sırasında yer alan “Raiffeisen Bank”, “Deutsche Bank”, “Societe Generale”, “Barclays” və digər maliyyə qurumları da daxil olmaqla, dünyanın aparıcı bankla-

rı fəaliyyət nəticələrinə əsasən müxtəlif nominasiyalarda mükafatlandırılıb. “PAŞA Bank”-ın İdarə Heyətinin sədri Taleh Kazımovun sözlərinə görə, “COVID-19” pandemiyasına qarşı mübarizə altında keçən 2020-ci il makroiqtisadi baxımdan həm Azərbaycan, həm də dünya ölkələri üçün son onillik dövrün ən çətin illərindən olub. “Risklərin zamanında və düzgün şəkildə müəyyənəndirilməsi, eləcə də sahibkarların üzvləşdiyimiz böhran vəziyyətindən minimal itkilərlə çıxması üçün tədbirlər planının hazırlanması müştərilərimizlə birgə qarşıma çıxan çağırışların öhdəsindən gəlməyə yardım edib. Bundan əlavə, “PAŞA Bank” bir neçə ildir ki, alternativ kanallar vasitəsilə müştəri xidmətlərinin həcmi fəal şəkildə artırmaqdadır. Bunun nəticəsidir ki, 2020-ci ildə “PAŞA Bank” tərəfindən göstərilən rəqəmsal xidmətlərin həcmi müştəri əməliyyatlarının ümumi həcmnin 93%-ni təşkil edib. Fəaliyyətimizin rəqəmsal transformasiyası və son illər ərzində tərəfimizdən risk idarəetməsinin inkişafına xüsusi diqqətin ayrılması pandemiyanın ən kəskin çağlarında öz bəhrəsini verib. Bununla da biz kredit portfelimizin keyfiyyətini gücləndirməklə yanaşı, həm də müştərilərimə bazardakı mövqelərini qoruyub saxlamaqda yardımçı olduq. Səvindirici haldır ki, 2020-ci ildə iqtisadiyyatın real sektorunu dəstəkləmək məqsədilə gördüyümüz genişmiqyaslı işlər və onun nəticələri diqqətdən kənar qalmayıb, peşəkar icmalar və beynəlxalq mütəxəssislər tərəfindən yüksək qiymətləndirilib. Ön yaxşı beynəlxalq təcrübələri tətbiq edən və Azərbaycan iqtisadiyyatının real sektorunun dəstəkçisi olan “PAŞA Bank” bizneslərin bərpası və davamlı inkişafının təmin olunması yönündə sahibkarlara lazımi dəstəyi göstərməyə hazırdır”, - deyər Taleh Kazımov vurğulayıb.

Ünvanlı sosial yardımın məbləği artırılıb

2021-ci ilin aprel ayında orta hesabla 1 ailəyə ödənilən Ünvanlı Dövlət Sosial Yardımının (ÜDSY) məbləği 224.38 manatdan 250.03 manata qalxıb.

Dövlət Sosial Müdafiə Fondundan verilən məlumata görə, bu, ötən ilin müvafiq dövrü ilə müqayisədə 11,4% artım deməkdir.

Vergilərin onlayn ödənişi təkmilləşdirilib

Hökumət Ödəniş Portalı (<https://www.gpp.az>) infrastrukturunun optimallaşdırılması nəticəsində vergi və digər büdcə daxilolmaları ilə yanaşı, məcburi dövlət sosial sığorta və işsizlikdən sığorta haqları, icbari tibbi sığorta haqları üzrə ödənişlərin də vahid xidmət vasitəsilə (Dövlət Vergi Xidməti) eyni anda elektron qaydada bir pəncərə üzərindən həyata keçirilməsi mümkündür. Bu barədə İqtisadiyyat Nazirliyi yanında Dövlət Vergi Xidməti (DVX) məlumat yayıb.

Bildirilir ki, DVX-nin təqdim etdiyi bu elektron xidmət vergi orqanları ilə birbaşa təmasın minimuma endirilməsi baxımından mühüm əhəmiyyətə malikdir. Elektron

xidmət vergi ödəyiciləri tərəfindən vergi və digər büdcə daxilolmalarının müasir ödəniş mexanizmlərindən istifadə edərək elektron formada ödənilməsinə əhatə edir.

Naxçıvan iqtisadiyyatına investisiya qoyuluşu artıb

Bu ilin yanvar-aprel aylarında Naxçıvanda əsas kapitala 293 milyon 718 min manat məbləğində vəsait yönəldilib. Bu, ötən ilin eyni dövrü ilə müqayisədə 1,2%-dən çox vəsait yönəldilməsi deməkdir. Qeyd edək ki, ötən il əsas kapitala yönəldilmiş vəsaitin məbləği 290 milyon 340 min manat təşkil edib.

Kənd təsərrüfatı istehsalının 44 mln. manatı Naxçıvanın payına düşür

Naxçıvan MR-də ilin ilk 4 ayında ötən illə müqayisədə 2 milyon manat (3,3%) daha çox kənd təsərrüfatı məhsulu istehsal edilib. Banker.az Naxçıvan Statistika İdarəsinə istinadən xəbər verir ki, Naxçıvanın bu il istehsal etdiyi məhsulun dəyəri 44 milyon 298 min manat təşkil edib. Ötən il isə Naxçıvanda istehsal edilmiş kənd təsərrüfatı məhsulunun dəyəri 42 milyon 248 min manat təşkil edib.

Pomidor ixracına icazə verilən müəssisələrin sayı 126-ya çatıb

Azərbaycan Respublikasından Rusiya Federasiyasına ixrac olunan pomidor və alma məhsullarına tətbiq edilən məhdudiyyətlərin aradan qaldırılması istiqamətində AQTA mütəxəssisləri və Rusiya Dövlət Baytarlıq və Fitosanitar Nəzarət üzrə Federal Xidmətinin (“Rosselkhoznaadzor”) əməkdaşlarının iştirakı ilə respublika ərazisi üzrə fəaliyyət göstərən pomidor istehsalı müəssisələrində birgə videomonitorinqlər davam etdirilir. Agentlikdən verilən məlumata görə, bununla yanaşı müəssisələrdə həyata keçirilən sağlamlaşdırıcı tədbirlər və aparılan araşdırmaların nəticələri ilə bağlı məlumatlar mütləqi qaydada Rusiya tərəfinə təqdim olunur.

Beləliklə, bu günə qədər ümumilikdə Rusiya Federasiyasının müvafiq qurumu tərəfindən 126 pomidor istehsalı müəssisəsindən bu ölkəyə

məhsul ixracına icazə verilib. Hazırda yeni müəssisələrin icazəsinin alınması istiqamətində işlər davam etdirilir.

Meyvə-tərəvəz satışından gəlir \$9 milyon dollar azalıb

Bu ilin 4 ayında Azərbaycandan 131 milyon 543 min ABŞ dolları dəyərində 119 min 961 ton meyvə-tərəvəz ixrac edilib. İllik müqayisədə meyvə-tərəvəzin dəyəri 9 milyon 583 min ABŞ dolları (6%) azalıb, həcmi isə 1 998 ton (1,6%) azalıb. Qeyd edək ki, keçən ilin yanvar-aprel aylarında ölkədən dəyəri 153 milyon 932 min ABŞ dolları olan 121 min 960 ton meyvə-tərəvəz ixrac edilib.

Türkiyəli mütəxəssislərin iştirakı ilə yeni sitrus bağları salınır

“İmanna” MMC-nin Astara rayonu Ərçivan qəsəbəsindəki ümumi sahəsi 40 hektar olan sitrus meyvə bağının salınmasına 2018-ci ildən başlanmışdır. Hazırda təsərrüfatda türkiyəli mütəxəssislərin iştirakı ilə 10 hektar sahədə ən yeni üsullarla “Miaqava” yapon naringi sortu tingləri əkilir. Bundan başqa, MMC-nin rayonda sutkalıq gücü 40 ton olan çəltik dəyirmanı, 34 hektar çəltik sahəsi var. Yeni qaydalara görə, 2021-ci ildə salınacaq intensiv limon bağlarının hər hektarı üçün 11 min, portağal və naringi bağlarına 9 min manat birdəfəlik subsidiyaların verilməsi nəzərdə tutulmuşdur.

20-26 may 2021-ci il

По трубопроводу ТАР в Европу прокачано более 2 млрд кубометров азербайджанского природного газа

По трубопроводу ТАР по сегодняшний день в Европу транспортировано более 2 млрд. кубометров азербайджанского природного газа. Об этом сказал исполнительный директор ТАР Лука Шипати. Он отметил, что за 4,5 месяца с начала поставок газа по трубопроводу в Европу было прокачано более 2 млрд кубометров газа. Заказчикам были оказаны надежные услуги по транспортировке. Напомним, что с момента начала коммерческой транспортировки газа посредством ТАР в декабре 2020 года азербайджанский газ транспортируется в Европу по трубопроводу с заправочной станции на территории Кипой в Греции. Объемы газа, поставляемого ТАР, играют ключевую роль в упрощенной реализации энергетической дорожной карты, обеспечивая при этом новый надежный, безопасный и эффективный источник энергии для Европейского Союза. Европейская ветвь Южного газового коридора ТАР представляет собой узел, по которому будет поставляться 10 миллиардов кубометров нового газа из Азербайджана на европейские рынки. Система ТАР работает в соответствии

с международными стандартами качества, здоровья, безопасности и защиты окружающей среды. Пропускная способность газопровода позволяет увеличить его мощность вдвое до 20 миллиардов кубометров в год. 550 километров трубопровода проходит по территории Греции, 215 километров - Албании, 105 километров - по дну Адриатического моря и 8 километров - по территории Италии. В конце 2013 года акционеры ТАР приняли решение развивать и строить проект. По трубопроводу в Европу транспортируется природный газ с гигантского месторождения «Шахдениз», расположенного в азербайджанском секторе Каспийского моря. Трубопровод соединяется с TANAP на турецко-греческой границе в Кипое, проходит через Грецию и Албанию и достигает южного побережья Италии через Адриатическое море. ТАР будет поставлять газ в страны Юго-Восточной Европы. Доступ ТАР к Греции и Албании, а также к побережью Италии открывает многочисленные возможности для поставок азербайджанского газа на крупные европейские рынки.

Разрабатываются туристические маршруты на освобожденных от оккупации территориях

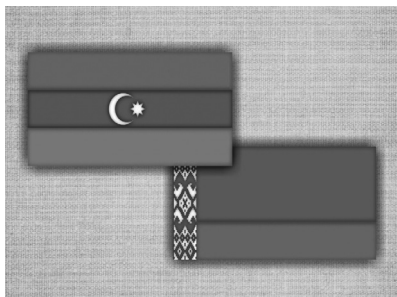
Началась работа по разработке потенциальных туристических маршрутов на освобожденных от оккупации территориях. Об этом сообщил заведующий сектором развития регионального туризма Государственного агентства по туризму Эльгюн Джавадов. По его словам, в настоящее время на освобожденных территориях проводится оценка инфраструктурных работ. После первоначальной работы Государственное агентство по туризму представит оценку касательно освобожденных территорий.

Товарооборот между Азербайджаном и Беларусью составил 165 млн долларов

В январе-апреле товарооборот между Азербайджаном и Беларусью составил 165 млн долларов. Об этом сообщили в Государственном статистическом комитете Беларуси.

В январе-апреле объем

экспорта из Беларуси в Азербайджан составил 42

млн долларов, а из нашей страны в Беларусь – 123 млн долларов. Отметим, что в 2020 году объем импортно-экспортных операций между Азербайджаном и Беларусью превысил 313 млн долларов, что по сравнению с 2019 годом больше на 86 млн долларов.

Экспортировано 388 тыс тонн нефтепродуктов

В январе-апреле из Азербайджана помимо экспортированного 388,3 тыс тонн сырой нефти и сырых нефтепродуктов, полученных из битуминозных пород – была экспортирована продукция, содержащая в составе 70 процентов по весу нефти или нефтепродуктов. Стоимость экспортированной продукции составила более 163,4 млн долларов США. Об этом сообщили в Государственном таможенном комитете (ГТК). Напомним, что за аналогичный период 2020 года из Азербайджана было экспортировано 350,6 тыс тонн нефтепродуктов, сумма экспорта составила 107,9 млн долларов.

Добыча товарного природного газа в Азербайджане увеличилась на 9,3 проц

Как сообщили в Государственном статистическом комитете, в январе-апреле частными предпринимателями, функционирующими в этой сфере, была произведена промышленная продукция на 14,9 млрд манатов, что на 3,8 проц меньше по сравнению с аналогичным периодом 2020 года. Данное снижение произошло за

счет снижения производства продукции в нефтегазовом секторе на 6,9 процента. 62,9 проц промышленной продукции было произведено в горнодобывающем секторе, 5,8 проц – в области производства, распределения и снабжения электроэнергии, газа и пара, 0,8 проц – в секторе водоснабжения, очищения и переработки отходов. В горнодобывающем секторе производство нефти сократилось на 6,9 процента, а добыча природного газа увеличилась на 9,3 процента. Объем производства в секторе производства и распределения электроэнергии, природного газа и пара уменьшился на 0,7 процента, а в секторе водоснабжения, очистки и переработки отходов увеличился на 2,2 процента.

В качестве пилотного проекта планируется выпустить на маршрутную сеть столицы электробусы

В этом году в качестве пилотного проекта планируется выпустить на маршрутную сеть столицы электробусы. Об этом на открытии VI «Глобальной недели безопасности дорожного движения» заявил председатель правления Бакинского транспортного агентства Вусал Керимли. Он отметил, что в текущем году в качестве пилотного проекта будут запущены 2-3 электробуса. Затем, после проведения определенных анализов, определения направления движения автобусов, планируется начать их использование.

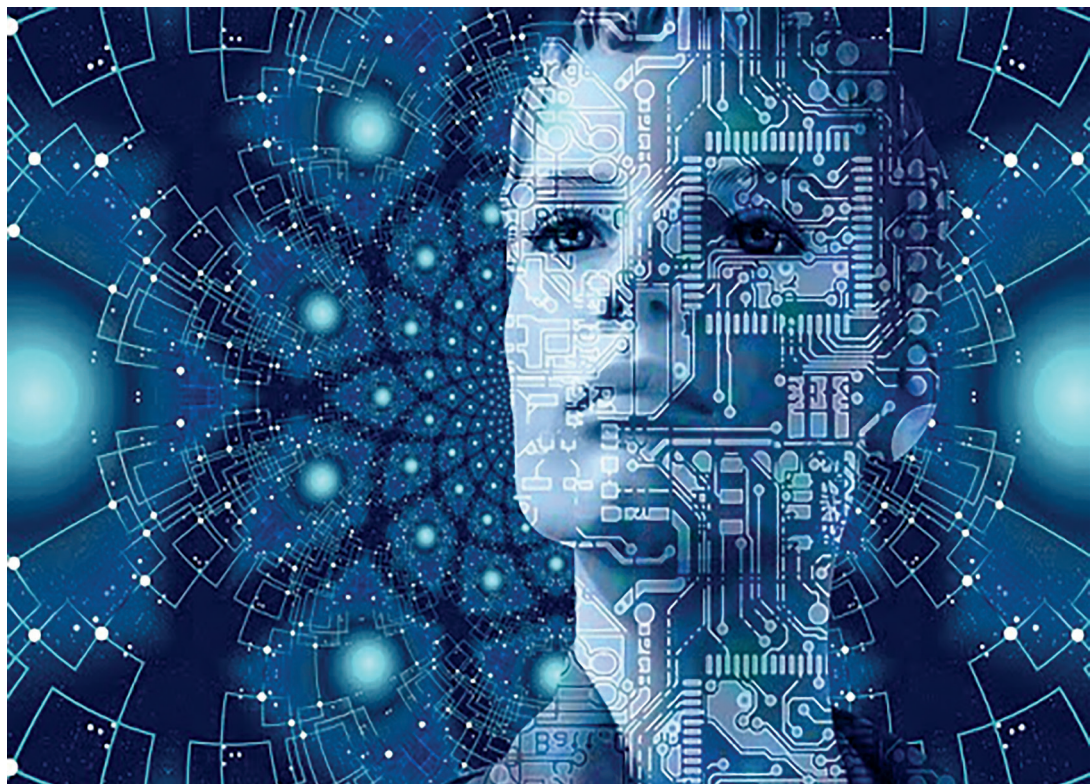

Исследование: Треть продуктов питания и лесов исчезнут из-за изменения климата

Изменение климата отрицательно сказывается на сельском хозяйстве и животноводстве, но было мало научных знаний, какие регионы Земли будут затронуты или каковы могут быть самые большие риски. Новое исследование оценивает, насколько глобальное производство продуктов питания пострадает, если выбросы парниковых газов не будут сокращены, сообщает АЗЕРТАДЖ со ссылкой на Хайтек. Согласно исследованию, сценарий потери трети продуктов питания точно произойдет, если выбросы углекислого газа продолжат расти нынешними темпами. В исследовании ученые определили концепцию безопасного климатического пространства — районов, где в настоящее время производится 95 процентов растениеводства, благодаря сочетанию трех климатических факторов: осадков, температуры и засухливости. «Наши исследования показывают, что быстрый, неконтролируемый рост выбросов парниковых газов может к концу века привести к тому, что более трети нынешнего мирового производства продуктов питания попадет в условия, при которых продукты питания не будут производиться. Хорошая новость, что только часть производства продуктов питания

столкнется с невиданными пока условиями, если мы коллективно сократим выбросы, и потепление будет ограничено 1,5–2°C», - сказал Матти Кумму, профессор глобальных проблем воды и питания в Университете Аалто. Изменения количества осадков и засухливости, а также потепление климата особенно угрожают производству продуктов питания в Южной и Юго-Восточной Азии, а также в Сахельском регионе Африки. Это области, в которых отсутствует способность адаптироваться к меняющимся условиям. Производство продуктов питания развивалось в условиях довольно стабильного климата, в период медленного потепления, последовавшего за последним ледниковым периодом. Непрерывный рост выбросов парниковых газов может создать новые условия, а производство продовольственных культур и животноводство просто не будет иметь достаточно времени, чтобы адаптироваться. В исследовании использовались два будущих сценария изменения климата: один, в котором выбросы углекислого газа радикально сокращаются, ограничивая глобальное потепление до 1,5–2°C, и другой, в котором выбросы продолжают неизменно расти.

Rəqəmsal iqtisadi mühitdə təhlil və özünəməxsusluqların genezisi

(əvvəli ötən sayımızda)

Rəqəmsal iqtisadiyyatda əlaqələr gəlir mənbəyi kimi böyük diqqətəlayiqdir. İqtisadi fəallığın əsas hərəkətverici qüvvəsi maddi maraqdır və onu kəmiyyətə qiymətləndirməyi çətinləşdirən əsas səbəb yuxarı həddin artmağa meyilli olmasıdır. İqtisadi əlaqələr kəmiyyətə yalnız nisbi sürətdə qiymətləndirilə bilən iqtisadi maraqları reallaşdırmağa xidmət etdiyindən onların yaradılması proseslərini də birmənalı izah etmək asan deyildir. Bu baxımdan qiymət müstəsna rola malikdir. Milton Fridmenə görə, “insanların öz müstəqil

maraqlarının reallaşdırılması üçün iqtisadi əlaqələrə necə daxil olması başa düşmək çox çətindir. Qiymət sistemi bu vəzifəni mərkəzdən idarə edilmədən, insanlara əmr vermədən yerinə yetirən bir mexanizmdir”.

Rəqəmsal iqtisadi münasibətlər şəraitində əsas mübadilə obyektinin informasiya olması onun qiymətinə klassik yanaşma imkanlarından yararlanmanı çətinləşdirir. Belə ki, informasiyanı əksər hallarda çoxaltmaq mümkündür və bu da onun mülkiyyətçisinin qiyməti tənzimləmək hesabına gəliri artırmaq imkanlarını məhdudlaşdırır.

Zənnimizcə, rəqəmsal iqtisadiyyatın özünəməxsusluqlarını müəyyən edərkən əyani təzahürlərə daha çox diqqət verilməsi rəqəmli proseslərin iqtisadi fəaliyyətlərə nüfuz etməsinin yüksək sürətindən irəli gələn məcburi addımdır. Bu baxımdan müvafiq mənbələrdəki belə bir mövqe, zənnimizcə, məqbul sayıla bilər. “Rəqəmsal iqtisadiyyatın əsas cizgilərini aşağıdakılar müəyyən edir: iqtisadi fəaliyyətin rəqəmsal platformalarda cəmlənməsi, fərdiləşmiş servis modellər, istehsalçıların və istehlakçıların birbaşa qarşılıqlı fəaliyyəti, birgə istifadə olunan iqtisadiyyatların genişlənməsi, fərdi iştirakçıların rolunun artması”.

Rəqəmsal iqtisadiyyatın şəbəkə yaratma qabiliyyəti onun səmərəliliyinin və inkişafının mühüm şərtidir. Həmin şəbəkədə informasiya-kommunikasiya texnologiyaları ilə dəstəklənən kommersiya fəaliyyətlərinin əhatə dairəsi günbəgün genişlənməkdə və sürəti artmaqda, kommersiya əməliyyatlarına xərclər isə, artıq qeyd edildiyi kimi, azalmaqdadır. Bu azalma, ümumiyyətlə şəbəkə yaratma qabiliyyətinin görünməmiş sürətlə yüksəlməsi, onu tərəqqi deyil inqilab adlandırmağa, bu və ya digər dərəcədə əsas vermişdir. Hətta sənaye inqilablarının da informasiya inqilabı ilə şərtləndiyini söyləyənlərlə də razılaşmaq lazım gəlir. Klaus Şvaba görə, “biz dördüncü sənaye inqilabının ərafındaydıq. O rəqəmsal inqilaba əsaslanmaqla yeni minilliyin əvvəlində başlamışdır. Rəqəmsal inqilabın əsas cizgilərinə - “hər yerdə olan” və mobil internet, miniatur (daim ucuzlaşan) istehsal qurğuları, süni intellekt və öyrədən maşınlar aid edilə bilər”.

Müvafiq sövdələşmələrdə xərclərin azalması təkcə elektron kommersiya vasitəçiliyi hesabına digər vasitəçilərin aradan götürülməsi ilə deyil, habelə və əhəmiyyətli dərəcədə tranzaksiya məsrəflərinin azalması ilə əlaqədardır. Odur ki, tranzaksiya funksiyası rəqəmsal platformanın əsas funksiyalarından biri hesab edilir.

Ölbəttə, rəqəmsal iqtisadiyyatın üstünlükləri, daha doğrusu onun iqtisadi səmərəliliyi təkcə yuxarıda deyilənlərlə məhdudlaşmır. Rəqəmsal mühitdə innovasiyaların yaranması, yayılması və istifadəsi prosesləri sürətlənir ki, bu da daha çox izafi mənfəət deməkdir. İnformasiya emalının yüksək sürətinin və texnoloji baxımından çevikliyin həmin izafi mənfəətin başlıca mənbəyinə çevrilməsi üçün reallığıdır.

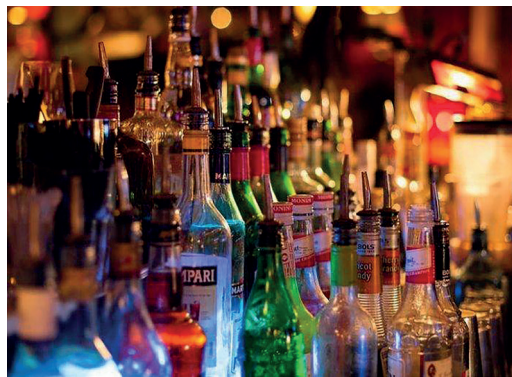
Eyni zamanda, unutmaq olmaz ki, iqtisadi prosesləri sürətləndirən mühüm amillərdən biri rəqəmsal iqtisadi mühitdə bürokratik çərçivələrə (əslində, maneələrə) etina edilməməsidir. Bu və digər səbəblərdən tənzimlənən bazar münasibətləri şəraitində rəqəmsal iqtisadi fəaliyyətin

nizamlanmasının normativ-hüquqi bazasının yaradılması prosesinin sürətləndirilməsi obyektiv zərurətə çevrilir. Əks halda, təcrübədən göründüyü kimi, beynəlxalq iqtisadi münasibətlərin nizamlanmasında ciddi problemlər özünü göstəlmir.

Mövcud vəziyyətin təhlili, ilkin yanaşmada belə deməyə əsas verir ki, rəqəmsal iqtisadiyyat innovasiyalı inkişafı sürətləndirməklə sosial tərəqqini dəstəkləmək iqtidarındadır, rəqəmsal texnologiyalar investisiyaya tələbi və iqtisadi fəallığı artırır. Deyilənləri xülasə etsək, deyə bilərik ki, rəqəmsal texnologiyalar sayəsində: qərarların əsaslandırma səviyyəsi yüksəlir, müddəti azalır; təqribi (gözəyari) qərarların aşkar edilməsi imkanları artır, risklərin idarə edilməsi imkanı genişlənir; informasiya uçurumunun aradan qaldırılması potensialı güclənir; təhsilin fasiləsizliyini təmin etməkdə internetin yaratdığı imkanlar reallaşır, məsafə amilinin təsiri dəfələrlə azalır; fiziki qüsurlu insanların cəmiyyətə inteqrasiyasını real sürətdə dəstəkləməyin texnoloji imkanları fasiləsiz təkmilləşdirilir.

Rəsul Balayev,
iqtisad üzrə elmlər doktoru,
Azərbaycan Dövlət İqtisad
Universitetinin
“Rəqəmsal texnologiyalar
və tətbiqi informatika”
kafedrasının professoru

Azərbaycan içkilərin ixracını artırıb

Bu ilin yanvar-aprel ayında Azərbaycandan 5 milyon 112 min ABŞ dolları dəyərində alkoqollu və alkoqolsuz içkilər və sirkə ixrac olunub. Dövlət Gömrük Komitəsinin hesa-

batı əsasında aparılan hesablamalara görə, ixracın dəyəri ötən ilin müvafiq dövrü ilə müqayisədə 7% artıb.

Cari ilin 4 ayında qeyd olunan məhsulların ixracda xüsusi çəkisi 0,08%-ə bərabər olub. Hesabat dövründə bu məhsul kateqoriyası üzrə ölkəyə idxalın dəyəri 20 milyon 651 min dollar təşkil edib ki, bu da ötən ilin müvafiq göstəricisindən 13,2% çoxdur. Cari ilin yanvar-aprel ayında qeyd olunan məhsulların idxalda xüsusi çəkisi 0,59% təşkil edib.

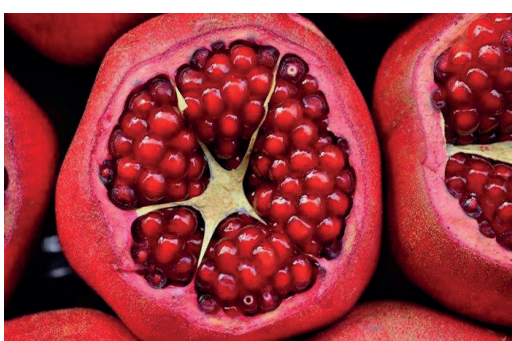
Əczaçılıq məhsullarına görə 159 mln. dollarlıq valyuta xaricə axıb

Azərbaycana xaricdən 2021-ci ilin yanvar-aprel aylarında dəyəri 159 milyon 629 min ABŞ dolları olan 8 min 484 ton əczaçılıq məhsulları idxal edilib. Bu barədə Dövlət Gömrük Komitəsinin aylıq hesabatında bildirilib. Belə ki, idxal edilmiş məhsulun dəyəri 35 milyon 920 min ABŞ dolları (29%),miqdarı isə 751 ton (9,7%) artıb.

Bu il təxminən 3 milyon dollarlıq nar ixrac edilib

2021-ci ilin yanvar-aprel ayında Azərbaycandan 2 milyon 984 min dollar dəyərində nar ixrac edilib. Dövlət Gömrük Komitəsinə istinadən xəbər verilir ki, ixrac edilmiş narın miqdarı 1 909 ton təşkil edib. Ötən ilin yanvar-aprel ayına dair nar ixracı məlumatları Dövlət Gömrük Komitəsi tərəfindən göstəriləməyib.

“Ağ qızıl”dan valyuta daxilolması 2 dəfədən çox artıb

Bu ilin 4 ayında Azərbaycandan 64 min 637 ton pambıq lifi göndərilib. Bu barədə Dövlət Gömrük Komitəsi məlumat yayıb. 2021-ci ilin yanvar-aprel aylarında ixrac edilən pambıq lifinin dəyəri 96 milyon 937 min ABŞ dolları olub. Ötən ilin eyni aylarında ölkədən 45 milyon 22 min dollarlıq 32 min 415 ton pambıq lifi ixrac edilib. Belə ki, pambıq lifinin ixracı dəyər ifadəsində 2.2 dəfə,

miqdar ifadəsində isə 2 dəfə artıb. Onu da qeyd edək ki, 4 ay ərzində Azərbaycandan 15 milyon 225 min dollarlıq 5 min 643 ton pambıq ipliyi ixrac edilib. 2020-ci ilin müvafiq dövründə isə pambıq iplik 8 milyon 741 min dollar vəsait gətirmişdi və ixrac olunmuş məhsulun həcmi 3 min 836 ton olmuşdu. İllik müqayisədə ixrac edilən pambıq ipliyinin dəyəri 1,7 dəfə, miqdarı isə 47% artıb.

Fındıq ixracından 35 mln. dollar valyuta əldə edilib

2021-ci ilin ilk 4 ayında Azərbaycandan 35 milyon 335 min dollar dəyərində 5 min 796 ton fındıq ixrac edilib. Fındıq ixracı 2020-ci ilin ilk 4 ayı ilə müqayisədə dəyər ifadəsilə 18,4%, miqdar ifadəsilə 18% azalıb. 2020-ci ilin yanvar-aprel aylarında Azərbaycandan 43 milyon 324 min dollar dəyərində 7 min 53 ton fındıq ixrac edilmişdi.

796 ton fındıq ixrac edilib. Fındıq ixracı 2020-ci ilin ilk 4 ayı ilə müqayisədə dəyər ifadəsilə 18,4%, miqdar ifadəsilə 18% azalıb. 2020-ci ilin yanvar-aprel aylarında Azərbaycandan 43 milyon 324 min dollar dəyərində 7 min 53 ton fındıq ixrac edilmişdi.

Buğda idxalı kəskin artıb

Bu ilin yanvar-aprel ayı ərzində Azərbaycana ümumi dəyəri 92 milyon 994 min ABŞ dolları dəyərində 365 349 ton buğda idxal edilib. Ötən ilin müvafiq dövrü ilə müqayisədə cari ilin ilk ayında Azərbaycana idxal edilən buğdanın dəyəri 53%, həcmi isə 31% artıb. Qeyd edək ki, bu ilin yan-

var-aprel ayı ərzində buğda idxalı Azərbaycanın ümumi idxalının 2,64%-ə bərabər olub.

Azərbaycana xaricdən 14 mln. dollarlıq düyü idxal edilib

Bu ilin yanvar-aprel aylarında Azərbaycana 14 milyon 937 min ABŞ dolları dəyərində 20 min 860 ton düyü idxal edilib. Bu, ötən ilin eyni dövrü ilə müqayisədə müvafiq olaraq düyünün dəyərində 770 min ABŞ dolları artım, miqdarında isə 432 ton azalma var.

Hesabat dövründə düyü idxalı Azərbaycanın ümumi idxalının 0,42%-ni təşkil edib.

Şəkər ixracından gələn gəlir üç dəfə artıb

Bu ilin yanvar-aprel aylarında Azərbaycan 13 milyon 366 min ABŞ dolları dəyərində 25 min 986 ton şəkər ixrac edib. Dövlət Gömrük Komitəsinin hesabatına görə, bu göstəricilər ötən ilin eyni dövrü ilə müqayisədə

müvafiq olaraq 3 dəfə və 2,4 dəfə çoxdur. Qeyd edək ki, cari ilin yanvar-aprel aylarında şəkərin ümumi ixracda xüsusi çəkisi 0,21% təşkil edib, bu da illik müqayisədə 0,14 faiz bəndi çoxdur.

20-26 may 2021-ci il

Elm cəngavəri

YENİ DÖVRÜN ELMİ – “ALTERNATİV PSIXOLOGİYA”

Avropa Ensiklopediyasında "Ən yaxşı tibbi tətbiq" layihəsinin salnaməsinə çevrilən "Tibb və sağlamlığın inkişafında ən yaxşı təcrübələr" kitabı işıq üzü görmüşdür. Kitabda çap olunan “Elm cəngavəri” başlığı ilə olan yazı beynəlxalq səviyyədə dünya təbabətinə elmi yeniliklər gətirmiş azərbaycanlı alim akademik Y.S.İbadovun tibb sahəsində olan elmi yeniliklərinə həsr olunmuşdur. Tibbi biologiya elmləri doktoru, professor Yaşar Saday oğlu İbadov yaratdığı “Alternativ psixologiya” elminə görə 2003-cü ildə Moskva şəhərində müəlliflik şəhadətnaməsi almışdır. Bu elm zaman və məkanda canlı sistemlərin şəkil dəyişməsinə - bir haldan başqa hala keçməsinə və hərəkət tərzini öyrənir. “Alternativ psixologiya” yeni bir elm kimi canlı sistemlərin zaman və məkan daxilində davranışlarının və metamorfozalarının öyrənilməsində yeni imkanlar açır. Y.S.İbadovun tətbiq etdiyi psixografiya metodu canlı orqanizmlərin faza sistemlərinin tədqiqindən və həyat fəaliyyətini pozan neqativ informasiyon blokların üzə çıxarılmasından ibarət olub, insanın mənəvi-psixoloji yüksəlişinə xidmət edir. Metodun tətbiqi təbiətlə insan arasında olan qarşılıqlı təsirlərin xarakterini qiymətləndirməyə imkan verir, təkcə fiziki bədəni deyil, həm də energetik bədənləri təmizləməyə və sağlamlaşdırmağa imkan yaradır. Psixografiya metodunun köməyi ilə enreqoinformasion gigiyena elmində və psixosomatik xəstəliklərin profilaktikasında yeni imkanlar açılır. Psixografiya psixi enerjinin yazısında -

psixogrammada insana, canlı və cansız aləmə aid olan eneqoinformasion məlumatların tədqiqatını təqdim edir. Psixogramma sözlə ifadə olunmayan psixi proseslərin informasiyasını açır, izah edir, öyrənir və eyni zamanda, xəstəliklərin və həyatı problemlərin səbəblərini araşdıraraq, onları korreksiya etmək üçün yeni vəsait təqdim edir. Bu isə neqativ enerji və informasiyalardan azad olmaqla insan orqanizmində pozitiv enerji balansının tənzimlənməsilə - harmoniyanın bərpası və normada saxlanması istiqamətində insanların tibbi-psixoloji sağlamlığının qorunması yolunda beynəlxalq səviyyədə dünya təbabətinə elmi yeniliklər gətirmişdir. Professor Y.S.İbadovun tibb sahəsində olan elmi yenilikləri yüksək qiymətləndirilmiş və Avroasiya ölkələri üzrə “Enerqoinformasion diaqnostika və müalicə üsulu” adında 29 dekabr 2005-ci il tarixli patent almışdır. Metodun tətbiqi bioenergetik matrisanı tədqiq etməklə eneqoinformasion gigiyena elmində yeni yollar açır, sağlamlıq proqramı eneqro informasion səviyyədə bərpa olunur. Professor Yaşar İbadovun müəllifi olduğu “Alternativ psixologiya” elminin metodologiyası əsasında etdiyi elmi ixtiraları və nanotexnologiya ilə hazırlanmış olan harmonizatorları Avropa keyfiyyət nişanına və lisenziyasına layiq görülmüşdür. O, nüfuzlu beynəlxalq təşkilatların yüksək mükafatlarına layiq görülmüş, orijinal dəstxəti olan, nəzəri və praktik elmi nailiyyətləri Azərbaycanda və onun hüdudlarından kənarda uğurla təqdim olunan alimdir. XXI əsrin yeni elmi - “Alternativ psixologiya” elminin metodikası əsasında hazırlanmış testlər və produksiyalar da tibb sahəsində insanların tibbi-psixoloji sağlamlığının qorunmasına xidmət edir. “Mücərrəd kompozisiyalar şəklində tibbi-pedaqoji-psixoloji” testlər gənc nəslin yaradıcılıq qabiliyyətinin formalaşmasında böyük əhəmiyyət kəşb edir. Psixogramma və faza portretlərinin insan sağlamlığına təsiri orqanizmin və orqanların energetikasının vəziyyəti, yaradıcı potensialın səviyyəsi (sosial-psixoloji testlər) də daxil edilməklə funksional diaqnostika metodlarının tətbiqi ilə əldə olunmuş yeni metodikanın təbabətdə, xüsusilə sağlamlaşdırıcı reabilitasiya mərkəzlərinin praktiki fəaliyyətində tətbiq edilməsini tamamilə perspektiv hesab edir. Müasir dövrdə “Alternativ psixologiya” elminin psixokorreksiya metodu həm nəzəri, həm

də praktik yönümdə yerlərdə təcrübədən keçirilmiş və müəyyən edilmişdir ki, korreksiyanın bu forması uşaqların psixikasındakı neqativ keyfiyyətləri təmizləyir. Prosesin əsasında orqanizmdə mövcud olan neqativ enerjinin bədənə çıxarılması əsas göstərici sayılır. Aparılan tədqiqatlar sübut edir ki, neqativ enerjinin təmizlənməsi uşaqların psixogigiyenik tələblərinin ödənməsinə kömək edir və psixoloji immuniteti gücləndirir. Belə uşaqlar hər hansı bir emosional gərginliyi və stress vəziyyətini çox asanlıqla dəf edir və sağlam düşüncə, eyni zamanda, ünsiyyət tərzinə malik olurlar. Psixoloji immunitet güclü olduqca, insan psixoloji cəhətdən daha stabil olmaqla, yüksək səbir və təmkin nümayiş etdirir. Yeniyetməlik dövründə orqanizmdə artıq enerjinin olması səbəbindən məhz bu dövrdə psixokorreksiya və treninqlərin tətbiq edilməsi daha məqsədəuyğun hesab edilir. 2020-ci ildə görkəmli Azərbaycan alimi və həkimi Yaşar İbadov 60 yaşını qeyd edib. Onun tibbdəki yolu keçən əsrin 78-ci ilində başlayıb. 1985-ci ildə elmi dərəcə alıb və karyerasına kənd xəstəxanalarından birində sırayı həkim kimi başlayıb. Daha sonra Bakı “Maarif” sanatoriyasının baş həkimi olub. Yaşar Saday oğlu bu illərdə həvəslə işləyir, xəstələrinin müalicəsi və profilaktikasında yenilikçi texnologiyalardan və psixoloji dəstək metodlarından istifadə edirdi. 1999-cu ildə onun “Mücərrəd kompozisiyalar şəklində tibbi-pedaqoji-psixoloji” testləri dərc edildi. 2002-ci ildə “Yaşadan əllər” (Şəfalı əllər), daha sonra “YAY OSİDO” İnnovasiya inkişaf mərkəzinə rəhbərlik edir. 2003-cü ildən Azərbaycan Respublikası Təhsil İnstitutunda fəaliyyət göstərən “Psixogiyena və tibbi-psixoloji diaqnostika” laboratoriyasına rəhbərlik edir. Bu qurumlarda elmi araşdırmalarına və kəşflərinə davam edir, bunlar isə öz növbəsində “Bioloji sistemlərin funksional vəziyyətinin diaqnostikası və korreksiya üsulları” mövzusunda namizədlik dissertasiyası yazmaq üçün əsas olur. RF-in Akademiyalararası Ali Attestasiya Komissiyasının 14 dekabr 2004-cü il tarixli qərarı ilə Y.S.İbadov tibb və psixologiya elmləri namizədi elmi dərəcəsi alır. 2005-ci ildə “Canlı sistemlərin metamorfoz səbəblərinin müəyyənəşdirilməsi və psixokorreksiya metodologiyası” mövzusunda doktorluq dissertasiyasını müdafiə edir. Rusiya Federasiyasının Akademiyalararası Ali Attestasiyası Komissiyasının qəra-

rı ilə Y.S.İbadova tibbi biologiya doktoru elmi dərəcəsi verilmiş, “Ümumi psixologiya və integrativ tibb” ixtisası üzrə professor adına layiq görülmüşdür. Yeni “Alternativ psixologiya” elmi və xüsusən də enerji məlumat diaqnostikası və müalicəsi ilə əlaqəli metod həm Azərbaycanda, həm də xaricdə patətləşdirildi, xüsusən Avrasiya patenti ilə qeyd edildi. Alternativ psixologiya akademik Yaşar İbadov tərəfindən 1990-1998-ci illərdə yaradıldı. Üç elmin - psixiatriya, diferensial psixologiya və tibbi psixologiya qovşağında “Alternativ psixologiya” adlı yeni bir elmi yanaşmanın müəllif hüququ Rusiya Müəlliflər Cəmiyyəti tərəfindən 3 mart 2003-cü il tarixli reyestrdə qeydə alınmışdır. Professor İbadov bu metodun nəzəri postulatlarına və psixoloji məsləhət praktikasında tətbiqinin praktik aspektlərinə həsr olunmuş bir sıra monoqrafiya və elmi məqalələr dərc etdirmişdir. 5 kitab, 7 elmi monoqrafiya və 26 elmi məqalənin, 12 sayda müəlliflik şəhadətnaməsinin, patətləşmiş nəzəriyyə, konsepsiya və ixtiraların müəllifidir. “Psixografiya yeni bir şəxsiyyətin hərtərəfli inkişafı metodu kimi” monoqrafiyası elmi sahədə və geniş oxucu kütləsi arasında populyarlıq baxımından yüksək qiymətləndirilmişdir. Professor İbadov psixografiya metodu ilə işləyir, həm də bu metodu psixoloqlara və müəllimlərə fəal şəkildə öyrədir. Dünyanın bir çox ölkələrində yüzlərlə tələbəsi və izləyicisi var. 2005-ci ildə professor Y.S.İbadovun rəhbərliyi altında dünyada ilk dəfə III minilliyin təbabəti sayılan informasiya müalicə üsulu ilə psixodiagnoztika və korreksiya işlərini aparmağı bacaran təbib-rəssamların hazırlanması məqsədilə Bakının Səbail və Nərimanov rayonlarında “Təbib-Rəssam” məktəbi fəaliyyətə başlamışdır. Onun rəhbərliyi ilə Beynəlxalq alternativ psixologiya məktəbi fəaliyyət göstərir. “Alternativ psixologiya” elminin metodologiyasına əsaslanan müəllif informasiya təbabəti və nanotexnologiya sahəsində bir sıra ixtiralar etmiş və çox sayda harmonizatorlar yaratmışdır. Rəhbərlik etdiyi laboratoriya Beynəlxalq “Avropa keyfiyyəti” mükafatını qazanmışdır. Elmi ixtira və yeniliklərinə görə çoxlu sayda diplom və sertifikatlara layiq görülmüşdür. “Chevalie”, “Komandor” ordeni ilə yanaşı, Belçikada keçirilən “Evrika” Beynəlxalq Sərgisinin qızıl medalını almışdır. İngiltərə, Gürcüstan, Rusiya, Türkiyə, ABŞ və Ukraynada dünyanın

aparıcı ölkələrinin etibarlı və fəxri akademikidir. Professor İbadov Avropa Tibb Birliyinin (Belçika) həqiqi üzvü, beynəlxalq tibbi konqres və konfransların iştirakçısıdır. Yaşar İbadovun tibb və psixologiya sahəsindəki xidmətləri beynəlxalq aləmdə tanınmışdır. Avropa Tibb Assosiasiyasının 2021-ci ildə dərc etdirdiyi Sokrat Almanax ensiklopedik kitabında Yaşar İbadovun yeni elmi metodologiyası tibb və sağlamlıq yolunda ən yaxşı təcrübə kimi təbliğ edilir və onun haqqında olan məqaləyə “Elm cəngavəri” adı verilmişdir. Məqalədə İbadov əminliklə bildirir ki, “Biz həyatda yalnız özümüzə ünvanlanan yenilikləri tapırıq”. İllərlə toplaşmış, insanlığı sevdiyimə görə onlara daim kömək etməyə səy göstərmişəm. Yaradıcı təcrübələrimizin möcüzələr göstərə biləcəyinə və insanların mental və fiziki cəhətdən sağlam olmasına kömək edə biləcəyinə əminliklə inanıram. Ailəmin, həmkarlarımin və tələbələrimin dəstəyinə görə hər kəsə minnətdaram”. Hər bir vətəndaşımızın milli və bəşəri dəyərlərə sahib olması, insanlığın qorunmasına verdiyi töhfələr Vətən üçün qürurvericidir. Akademik Yaşar İbadov insanlığın xilasına öz elminin gücü ilə töhfələr verir. Onun həm nəzəri, həm də praktiki nəticələri, müəllifi olduğu “Alternativ psixologiya” elminin metodologiyası əsasında innovativ ixtiraları (saat əqrəbinin əks istiqamətində hərəkət edən saatları, harmonizatorları və s.) vardır. Onun elmi yenilikləri hər bir fərdin, ətraf aləmin, həmçinin təbiətdə harmoniyanın bərpasına xidmət edir! Xoşbəxtliyini insanların sağlamlığına xidmətdə görən Yaşar həkim üçün dünyada ən böyük dəyər insanlıqdır! Öz elmi və xidmətləri ilə dünyada Vətənimizi təmsil edən akademik Yaşar Saday oğlu İbadovun uğurları qürurvericidir!

Bəybala Ələsgərov,
Beynəlxalq Nobel İnformasiya
Mərkəzinin Vitse-Prezidenti,
elmlər doktoru

Elnarə Mehbalıyeva,
Azərbaycan Dövlət Pedaqoji
Universitetinin
kimya və biologiya fakültəsinin
dekani, dosent

Azərbaycana ən çox məhsul satan ölkələrin reytingi açıqlanıb

Bu ilin yanvar-aprel ayları ərzində Azərbaycan əsas on ticarət tərəfdaşı ilə ümumi dəyəri 3 mlrd. 529 milyon ABŞ dollarına yaxın idxal əməliyyatları həyata keçirib. Hesabat dövründə Rusiya Azərbaycanın əsas idxal partnyoru olub. Onun ardınca Türkiyə,

Çin və Almaniya gəlir. TOP 10-luğa daxil olan digər ölkələr isə ABŞ, Ukrayna, İran İslam Respublikası, İtaliya, Böyük Britaniya, Koreya Respublikasıdır. Bu ilin yanvar-aprel aylarında Azərbaycanın idxalında əsas ölkələrin reytingi:

Ölkələrin adı	Min ABŞ dolları	Ümumi idxala nisbətən %-lə
Cəmi	3 528 909.28	100.00
o cümlədən:		
Rusiya	641 962.00	18.19
Türkiyə	537 569.11	15.23
Çin	433 728.36	12.29
Almaniya	242 999.84	6.89
Amerika Birləşmiş Ştatları	153 298.44	4.34
Ukrayna	142 391.06	4.03
İran İslam Respublikası	126 858.59	3.59
İtaliya	125 245.42	3.55
Böyük Britaniya	95 717.00	2.71
Koreya Respublikası	70 467.41	2.00
Yaponiya	68 952.30	1.95
Fransa	58 522.09	1.66
Braziliya	57 840.30	1.64
Hindistan	53 940.31	1.53
Belarus	42 018.64	1.19
Digər ölkələr	677 398.41	19.21

Azərbaycanın ən çox məhsul satdığı ölkələr açıqlanıb

Bu ilin yanvar-aprel aylarında Azərbaycan ən çox İtaliyaya məhsul ixrac edib. Banker.az Dövlət Gömrük Komitəsinə istinadən xəbər verir ki, 4 ayda ixracda əsas ölkələrin siyahısında ilk sırada İtaliya olmaqla, Türkiyə

və Hindistan qararlaşıb. İtaliyaya ixrac 2 milyard 384 milyon ABŞ dolları, Türkiyəyə 1 milyard 57 milyon dollar, Hindistana isə 350 milyon dollar dəyərində olub.

Ölkələrin adı	Min ABŞ dolları	Ümumi ixraca nisbətən %-lə
Cəmi	6 364 338.11	100.00
o cümlədən:		
İtaliya	2 383 615.86	37.45
Türkiyə	1 056 928.50	16.61
Hindistan	349 616.59	5.49
İspaniya	335 759.64	5.28
Gürcüstan	310 796.51	4.88
Rusiya	197 762.28	3.11
Portuqaliya	193 627.94	3.04
Ukrayna	178 437.71	2.80
Xorvatiya	177 199.59	2.78
İsrail	170 305.22	2.68
Tunis	160 533.85	2.52
Belarus	122 972.61	1.93
Çin	119 720.52	1.88
Böyük Britaniya	87 221.90	1.37
İsveçrə	68 180.59	1.07
Digər ölkələr	451 658.79	7.11

Özünə, sözünə sadıq Sadiq Bağırzadə

“Torpağa su qarışanda palçıq olur, qan qarışanda Vətən” sözlərini əlini, ayağını, gözüünü itirən yaralı döyüşçülərimizin, qazilərimizin dilindən çox eşitdim...

Əsgərlərimizin sosial şəbəkədə paylaşılan, üzümüzdə təbəssüm doğuran müxtəlif görüntülərini də izlədim. Boş vaxtları olanda yellənçəkdə yellənir, oxuyur, yemək bişirir, qartopu oynayırlar... Bildiyimiz, gördüyümüz, yaşadığımızdır hamısı. Amma elə fərqli duyğular oyadır ki... O qədər xoşdur ki. Bilirəm ki, hamı qartopu oynayanları ilk dəfə görürmüş kimi izləyib bu paylaşımı. Kövrəlmədən baxmaq olmur. Və düşünməsən də olmur: Uşaqlar... Hərçün lap hönkürmək istəyirsən bu böyüklüyə sığmayan uşaqlığa, uşaqlığa sığmayan böyüklüyə. Ölümün üstünə gedən, gözüna baxan ərənlərim gizlənçəq oynayırlar. Ölümün gözü qarşısında gizlənçəq oynayan uşaqlıq içini titrədir adamın. Nə varsa, sökülür ilmə-ilmə.

Bəlkə elə Sadiq də gizlənçəq oynayıb? Hardasa gizlənib? Elə gizlənib ki, ən yaxın dostları da tapmayıb onu?

Mən də onu tapmaq istədim, axtardım, Sadiqi axtardım.

Şəhid olandan sonra axtardım. Ailənin yeganə oğlu Sadiq Şahin oğlu Bağırzadəni Şəhid olandan sonra tapdım, tanıdım. Sadiq Bağırzadə Astaranın Ərcivan qəsəbəsində 15 aprel 2002-ci ildə dünyaya gəlib. 2008-ci ildə Ərcivandakı Şəhid Natiq Kərimovun adını daşıyan 3 nömrəli tam orta məktəbin birinci sinfinə gedib, 2019-cu ildə həmin məktəbin məzununu olub. Sadə, zəhmətkeş ailədə böyüyüb.

Bu, sadəcə qısa xronologiyadır. O isə hamının sevimlisi idi: şagirdlərin, müəllimlərin, onu tanıyanların... Həmişə fərqlənib. Dostları deyir ki, təbiətən çox şəxsi olan gülərlü Sadiqi sevməmək mümkün deyildi.

Ağlımız azca işləyəndən xəyallar qururuq, arzularımız olur. Kimi aşpaz, kimi təyyarəçi, kimi polis, kimi sürücü olmaq istəyir. Sadiq uşaqlıqdan idmançı olmaq istəyirdi. Arzusuna sadıq qalıb. 8 yaşından idmanla məşğul olub. 8 yaşından arzusu – məqsədi olub.

İdmanla məşğul olsa da, tarix elminə xüsusi marağı vardı. Tarixi, tariximizi sevə-sevə öyrənirdi. Bəlkə buna görə də özü ilə birgə torpaqlarımızı azad etmək arzusu da böyüyürdü. O, işğal günlərini tariximizdən silmək istəyirdi.

“Bir başqaydı Sadiq. Çox fərqliydi. Tariximizə qarşı həssasdı. Bütün diqqətli tarixlərin “niyə”si olurdu onun üçün. O gözəl gözləriylə elə baxırdı, çəşib qalırdın. Yeni tarix yazmaq istəyirdi” - bunları tarix müəllimi, həm də sinif rəhbəri olan Nuranə Həmidova dedi. Nuranə xanım özü də fərqlidir: sərrast düşüncəli, fəal, savadlı. Ərcivanda bir işıq kimidir. Şəhid ailələri ilə əlaqə saxlayır, qızlarımızın savadlanması üçün çalışır, həm də tariximizi öyrədir, Vətəni sevdindir. Sadiq kimi vətəndaşlar yetişdirir. Onunla ünsiyyətdə olanda “kaş bütün müəllimlər belə olaydı” düşündüm.

Atası Şahin bəy deyir ki, Qarabağ hadisələri, işğal olunan ərazilərimiz onu həmişə narahat edirdi. Kiçik yaşlarından bu hadisələrlə bağlı suallar verirdi. Onun üçün ağırılı mövzu idi. “Bir gün Xocalı

faciəsinin qisasını alacağam” deyirdi...

Çox gənc idi Sadiq Şahin oğlu. Arzuları çox idi. Yaşının kiçik olmasına baxmayaraq, arzuları böyük idi özü kimi. Məktəbinə, ailəsinə, doğma el-obasına başucalıq gətirmək üçün yaşayırdı. Ömrünə tarix yazırdı. Sadiq Heydər Əliyev adına bütün turnirlərin boks üzrə yarışlarında “Qızıl medal”a layiq görüldü hər dəfə. İştirak etdiyi yarışlarda aldığı medallar, diplomlar, fəxri fərmanlar yaşadığı illərə sığmayacaq qədərdir.

Hələ 2016-cı ildə, 14 yaşında Boks üzrə Açıq Bakı birinciliyində yalnız finalda udularaq, gümüş medalla dönüb doğmalarına. Yarış seçim xarakteri daşıdığından Milli Komandaya vəsiqə qazanıb. O, Azərbaycan Respublikası Milli Komandasının üzvü idi. Çox arzuları vardı. Beynəlxalq yarışlarda iştirak etmək, Vətəni dünyada tanıtmək, bayrağını ucalarda görmək istəyirdi. Avropa və Dünya çempionu adını qazanmağı məqsəd qoymuşdu. Yorulmadan məşq edirdi. Məşqçiləri ona inanırdı. Dünyanın istənilən ölkəsində keçirilən yarışların qalibi olmaq istəsə də, bir müqəddəs arzusu da vardı: bir gün Şuşada, Xankəndində keçiriləcək yarışların qalibi olmaq. Hərçün də zarafatla deyirdi: “Eybi yoxdu, tək axırncı yeri tutum, amma torpaqlarımızı işğaldan azad edək, Şuşada idman yarışları olsun”. Ona görə də ilk olaraq Vətənə borcunu vermək istədi.

Hərbi xidmətə gedəndə onu yola salan dostlarından birinə pıçıldamışdı: *“Nə olaydı, döyüş başlaydı, torpaqlarımızı azad edəydik... Mən də döyüşəydim...”*

Bələcə bu ilin may ayında hərbi xidmətə yollandı Sadiq. Çox çevik, idmançı olduğundan onu Xüsusi Təyinatlı Qüvvələrə qəbul etdilər. Kəşfiyyatçı kimi təlim keçdi. Ona “qızıl əsgər” dedilər. Sadiq Bağırzadə tarix yazdı: XTQ-in ən gənc kəşfiyyatçı qəhrəmanı kimi tarixə düşdü.

İkinci Qarabağ Savaşı başlayanda öndə gedən zabit heyətində tək əsgər oldu. İlk gündən igidliyi ilə də fərqləndi. Murov yüksəkliyi uğrunda savaşda “Murov aslanı” dedilər ona.

İllərin dostu kimi seydiyi, qardaş bildiyi Ağstafalı balası Xaləddin Cəlilovla birlikdə 16 erməni postunun dağıdılmasında, Murovdağ yüksəkliyinin düşmənlərdən təmizlənməsində aslanlar kimi vuruşub döyüşçü yoldaşlarının “bizim Murov aslanımız” dedikləri Sadiq Bağırzadə.

Taım və manqa komandirlərinin sözlərinə görə, onu saxlamaq olmurdu. Minalanmış sahələrə heç kimi buraxmırdı. Birinci özü gedirdi. Həmişə bir sözü vardı: Biz bu torpaqları almalyıq. Biz bunu uşaqlara qoyub gedə bilmərik. 18 yaşı olmasına baxmayaraq, daşdığı məsuliyyət artıq qoca idi. Biz bu yükü qoyub gedə bilmərik – deyirdi Sadiq. Murovdağa bayraq qaldıranda üzündəki Qələbə sevinci ilə qalıb dostlarının yanında igidimiz. Sadiq döyüşdə olduğunu ailəsinə deməmişdi. Ata-ana bundan xəbərsizdi. Hər gün xəbər gözləyirdilər. Ürəkləri bir xəbər ümidinə sarılmışdı...

“30-da səhər Ərcivana şəhid gəlmişdi. Orda idim. Çox ağır idi. Günorta evə yenicə qayıtmışdım...Xəbər gəldi... Xaləddinlə bir yerdə olub”, - deyir atası. Susur. Arada səsi qırılır. Nə deyəcəyimi bilmirəm... Nələr desək də, ana-ata ürəyi yaralı qalır...

Cəmi iki gün fərqləri vardı ailənin tək oğullarının. Xaləddin aprelin 13-də, Sadiq isə 15-də dünyaya gəlib. İkisi də 18 yaşında... İkisi də idmançı. **İstənilən savaşda itki olur. O ki qala Vətən savaş. Düşmən əlində olan torpaq yükündən ağır heç nə yoxdur. Səni əyən, əzən yükü daşımaqdan çətin nə ola bilər ki?!**

Bizi bu yükdən qurtardı Sadiqlər. Onu böyük izdihamla qarşılayıb, izdihamla yola saldılar el-obasında ölməzliyinə. Özü də boksçu olan dayısı Rzaev Ruhid deyir ki, uşaqlıqdan boksçu olmaq istəyirdi. Həmişə seçilib. Onunla həmişə fəxr etmişik. Əvvəl onu ailəsinə görə tanıyırdılar, indi bizi Sadiqə görə tanıyırlar.

“O kiçik yaşlarından idman yarışlarında iştirak edib. Həmişə də uğur qazanıb. Həmişə qələbə üçün döyüşüb. “Ancaq irəli” - bu sözü çox sevərdi”, - əmisə dedi. İndi müqəddəs arzusuyla qolboyundu Sadiq. “Vətən uğrunda”, “Cəsurluğa görə” medalları ilə təltif olunub Sadiq. Sadiqin, sadiqlərin cəsurluğudur Vətən. Onun qələbə sevinci təbəssümü var Vətənin üzündə.

Hamımızın illərlə həsrət qaldığımız təbəssümün.

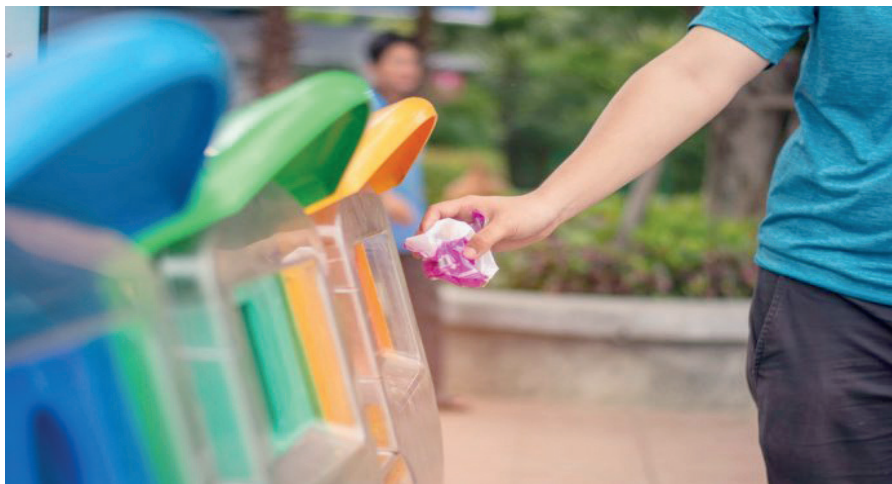
KƏMALƏ ABİYEVƏ

Dünyadakı plastik tullantıların 55%-ni 20 böyük şirkət istehsal edir

Bu tullantıları istehsal edən şirkətlərin sırasında birinci yerdə “ExxonMobil” dayanır. Şirkət ildə 5,9 milyon ton (2019-cu ildə) plastik istehsal edir.

Qlobal tədqiqatlarla məşğul olan “Minderoo Foundation” şirkətinin tərtib etdiyi “Plastic Waste Makers” reytinginə cəmi 100 şirkət daxil olub. Mütəxəssislərin sözlərinə görə, dünyada istehsal olunan plastik tullantıların 90%-i onların payına düşür.

“ExxonMobil” şirkətindən başqa ilk onluğa “Dow” (5,6 milyon ton), “Sinopec” (5,3 milyon ton), “Indorama Ventures” (4,6 milyon ton), “Saudi Aramco” (4,3 milyon ton), “PetroChina” (4 milyon ton), “LyondellBasell” (3,9 milyon

ton), “Reliance Industries” (3,1 milyon ton), “Braskem” (3 milyon ton) və “Alpek SA de CV” (2,3 milyon ton) daxil olub. Reytingə daxil olan şirkətlərin əksəriyyəti Asiyada fəaliyyət göstərir və onların yarısından çoxu Top 20-likdədir. Qlobal çirklənmənin ən böyük maliyyələşdiricisi “Barclays”

bankı adlandırılıb. O, reytingdəki şirkətlərə təxminən 3,1 milyard dollar borc pul verib. İlk beşliyə həmçinin “HSBC” (2,9 milyard dollar), “Bank of Amerika” (2,9 milyard dollar), “Citigroup” (2,8 milyard dollar) və “JPMorgan Chase” (2,7 milyard dollar) daxil olub.

Avrozonanın ÜDM-nə dair proqnoz açıqlandı

Avrozonanın 19 ölkəsinin ÜDM-i 2021-ci ilin birinci rübündə 0,6 faiz, ötən ilin müvafiq dövrünə nisbətən isə 1,8 faiz azalıb.

Avropa İttifaqı statistika ofisi olan Eurostat tərəfindən açıqlanan bu rəqəmlər ötən ayın sonunda elan olunmuş ilk rəqəmlərlə də, “Daily-Fx” portalının danışdığı ekspertlərin proqnozları ilə də tam üst-üstə düşür. Həmçinin, Avropa İttifaqına üzv ölkələrin ÜDM-i də ilk rəqəmləri təkrarlayaraq, rüb ərzində 0,4 faiz, ötən ilin müvafiq dövrünə nisbətən isə 1,7 faiz azalıb.

Qeyd edək ki, 2020-ci ildə Aİ ölkələrinin ÜDM-i 6,2 faiz, avrozona ölkələrininki 6,6 faiz, dör-

düncü rübdə isə müvafiq olaraq 0,5 faiz və 0,7 faiz (əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən 4,6 faiz və 4,9 faiz) azalıb.

“Fitch” rəqəmsal valyutaların təhlükəsinə dair xəbərdarlıq edib

Rəqəmsal valyutalar aşkar üstünlükləri ilə yanaşı, maliyyə sistemlərinə zərər vura biləcək müəyyən risklər yaradır. Bu barədə beynəlxalq reyting agentliyi “Fitch Ratings” xə-

bərdarlıq edib. “Fitch” pul vəsaitlərinin bank depozitlərindən rəqəmsal valyuta hesablarına sürətlə köçürülməsi imkanını bu risklərə misal olaraq gətirib. Belə ki, bu, istehsalçılar və istehlakçılar arasında vasitəçilərdən, məsələn, banklardan daha az istifadə olunmasına gətirib çıxara bilər. Bundan başqa, rəqəmsal valyutalardan istifadə mərkəzi banklarla iqtisadiyyat arasın-

da daha çox təmas nöqtəsi yaradır ki, bu da kibertəhlükəsizlik təhdidlərini artırma bilər. Lakin agentlik rəqəmsal valyutaların nağdsız ödənişlərin həcmi artırmaq potensialını onların əsas üstünlüyü kimi qeyd edir.

Bir sıra ölkələrin mərkəzi bankları ötən il rəqəmsal valyutaların istifadəyə verilməsi ilə bağlı müzakirələrin aparıldığını açıqlayıb.

Çin “bir ailə – bir uşaq” siyasətini ləğv etməyi planlaşdırır

Çin hökuməti yaxın bir neçə ildə uşaqların doğuşu ilə bağlı bütün məhdudiyyətləri ləğv etməyi planlaşdırır.

Belə ki, son siyahıyaalma göstərir ki, ölkədə əhali artımı ən aşağı səviyyəyə düşüb və Mərkəzi Bank səlahiyyətli orqanlara demoqrafik üstünlüyün itirilməsi barədə xəbərdarlıq edib.

Ailədəki uşaq sayına qoyulan məhdudiyyətləri ləğv etməzdən əvvəl hökumət demoqrafik problemləri həll etmək üçün daha geniş mexanizmləri tətbiq etməyi planlaşdırır. Xüsusilə, doğuşu təşviq etmək üçün daha təsirli yolların seçilməsi və pensiya yaşının artırılması proqramı. Bununla yanaşı, Çin yaxın 3-5 ildə doğum nəzarətindən tamamilə imtina etmək niyyətindədir.

Xatırladaq ki, 2016-cı ildən Çində bir ailədə bir maksimum iki uşağa icazə verilir. Mütəxəssislərin hesablamalarına görə, 2011-2020-ci illərdə Çində əhali

artımı 0,53%, ondan əvvəlki onilliklərdə isə 0,57% təşkil edib.

Mərkəzi Bankın verdiyi məlumata görə, uşaqların doğulması ilə bağlı bütün məhdudiyyətlər ləğv edilməlidir, əks halda əhalinin sayı 32 milyon insan qədər azala bilər.

Eyni zamanda, bu məhdudiyyətlərin aradan qaldırılması istənilən nəticəni verməyə də bilər: şəhər əhalisi azalacaq, kənd əhalisi isə sürətlə genişlənəcək, bu da yoxsulluğun inkişafına və məşğulluğun ixtisarına gətirib çıxaracaq.

Təsisçi:

Akademik Ziyad SƏMƏDZADƏ

Baş redaktor:

Aytən SƏMƏDZADƏ

ELMİ-REDAKSİYA ŞURASI:

Ziyad Səmədzadə, Akif Musayev, Vahid Novruzov, Ədalət Muradov, Qüdrət Kərimov, Elşən Hacızadə, Süleyman Qasımov, Mirqasım Vahabov, Bəyalı Ataşov, Məiş Əhmədov, Aydın Hüseynov, Rəsul Balayev, Müşfiq Atakişiyev, Zəhid Məmmədov, Ayten Səmədzadə, Elşad Səmədzadə

Dizayner:
Lamiyə NƏBİYEVƏ

Redaksiyanın ünvanı:
Əliyev küçəsi, 7
Redaksiya: +99412 566 09 60
Faks: +99412 514 14 27
Mühasibatlıq:
+99412 566 63 08

Dərc olunan materiallardakı fikirlər Azərbaycan dövlətinin mənafeyinə uyğun gəlməlidir. “İQTİSADİYYAT” qəzetinin kompüter mərkəzində yığılmış və şəhirlənməmiş, «Azermid» MMC nəşriyyatı mətbəəsində çap edilmişdir. Lisenziya: 022201; İndeks: 0355; Tiraj: 2500